

Razgled po svetu.

Rusija.

Kar se je dozdevalo se pred desetimi leti v Petrogradu nemogoče, se je dne 2. marca zvršilo. V ljudski palači je zboroval delavski zbor. Na shodu je bilo 250 delavcev, ki so zastopali 160 tvornic. Namen tega shoda je bil, da delavci izbere komite, broječ 50 mož, ki naj bi se vdeleželi mešane gospodarske komisije, ki bi imela preiskati vzroke o sedanjih delavskih nemirih.

Ali delavci so jednostavno izjavili, da se ne vdeležijo razprave dne 3. marca, ako ne izpušče iz zaporov vseh, katere so dne 22. jan. aretovali.

Delavci niso več prosili ponižno kakor dne 22. jan., ampak so zahtevali. To dokazuje jasno, da vsi listi lažejo, ki poročajo, da so delavci v Rusiji povsem mirni in da so zadovoljni s svojo usodo.

Gospodarka skuša zopet otvoriti univerzo v Petrogradu, ker se je 60 dijakov — petoliznikov prijavilo, da hočejo prisostvovati poduku. Rektor je skušal pridobiti profesorje za poduk. A to namero je moral opustiti, ker so se mu vse mlajše moči vprle.

Zadnje dni so vtihotapili mnogo ročnih bomb v Rusijo. Finančni stražniki, ki na meji pregledujejo blago, so v enem samem zaboju našli nad sto ročnih granat. Te bombe niso podobne bombam, kakršne rabijo navadno napadalci, ampak so ročne granate. Radi tega se splošno sodi, da bodo najbrže stavkajoči delavci rabili te granate napram vojaštvu.

Na Rusko Poljskem stavka sedaj 250 tisoč premogarjev.

Dunajski poročevalec "Daily Mail" poroča, da je en eskadron dragoncev utekel v Galicijo. Le častniki so še ostali v "sveti" Rusiji.

Vlada je odklonila zahteve delavcev v Petrogradu. Delavci so pa odgovorili s splošno stavko.

Carski idiot Nikolaj št. 2 skuša vprizoriti protirevolucijo. V ta namen je izdal nekaj ukaz. Tajni policaji, po domače krvni psi v človeški koži razširjajo mej nevednimi kmeti letake, v katerih se pozivlje kmete, naj pobijejo vse delavce in dijakke kakor garjeve pse.

V Moskvi je zopet znova zastavkalo kakih 60.000 delavcev. V nekaterih predmestjih je prišlo do bojev mej stavkajočimi delavci in garjevci.

V Bielostoku je tudi zastavkalo 10 tisoč delavcev.

V Baku so zaprli vse šole, ker so zastavkali vsi učenci. Tudi v Rostovu ob Donu je prišlo do bojev mej vojaštvom in prebivalci.

Dne 4. marca je izdal car zopet drugi ukaz, ki popolnoma nasprotuje ukazu z dne 3. marca. V tem ukazu obljubljuje batjuška nekaj ljudski zastop. Najbrže je tudi ta ukaz besedolomnega carja le nekaj neroden namen, s katerim hoče potlačiti liberalce in jih pridobiti za avtokracijo, zajedno pa razkosati stranke, ki so sedaj edine v boju proti avtokraciji. Gotovo se mu bode ta poskus izjalovil.

O policijskih brutalnostih v Lodzu poroča delavska zaveza naslednje:

V neki kavarni so brez povoda aretovali 38 delavcev. Najprvo so jih kozaki silno pretepali. V policijski stražnici so jih pa policaji — divje zverji pometali na tla, hodili po njih, jim odtrgali ušesa, jim izbili oči in zobe...

Ali tem krvnikom še ni zadostovalo. Po noči so jih prepeljali v posebno sobo, kjer je bilo več kozakov, policajev in en zdravnik. "Vdrihajte po njih," je rekel "člo-

vekoljubni" zdravnik. In zverji v človeški koži so s satanskim veseljem zvršile to zapoved.

Vsacega, ki je vstopil, so slekli. potem ga pa bili, dokler ni obležal v krvi. Neki delavec je izjavil: Ko so me slekli, sem se pričel braniti. A podrli so me na tla. Štel sem udarce in naštel sem jih 26, potem me je pa zapustila zavest. Sedaj sem poln ran. Ne morem sedeti, ne ležati. In tako se postopa z ljudmi?

V Tomsu v zapadni Sibiriji so kozaki, policaji in vojaki grozno pretepali dijakke vsled demonstracij na univerzi in tehnični šoli. 9 dijakov je mrtvih, 28 pa težko ranjenih.

V tvornicah Putilova je prišlo do resnih bojev. 22 oseb je ranjenih ali mrtvih. Stavkajoči delavci so razdeljali dva parna kotla.

V Bialistoku je nekdo vstrelil policijskega načelnika Jelečina, ko je zapovedal, naj policaji razčeno zborujoče delavce.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Skoro teden divja grozna in divja bitka okoli Mukdena. Strašno je gromenje topov. Nad 100 tisoč vojakov mrtvih ali ranjenih pokriva bojno polje. Vasi okoli Mukdena so porušene in požgane.

To je rezultat divjega klanja. Boj je bil grozovit. Japonci kakor Rusi so rabili po večkrat bajonete in ročne granate, da so odbili naskok ali pa zasedli sovražne postojanke.

Posebno grozno je divjal boj okoli Osamelega griča, kjer so Japonci rabili težke topove in možnarje. Grič je bil podoben pljuvačemu vulkanu vsled bomb, granat in šrapnelov, ki so se razletavali nad njim.

Po vročem boju so Japonci vrgli desno in levo rusko krilo nazaj in obkolili skoro vso rusko armado.

Ruska armada je na begu proti Harbinu.

Na levem krilu so se z nenavadno srčnostjo odlikovali japonski veterani, ki so se odlikovali pri naskokih na forte v Port Arthurju.

Ogrsko.

Iz Pešte se poroča, da bode prišlo do konflikta mej krono in madjarskim narodom, ker se nemorejo zjediniti glede vojaških reform. Združena opozicija zahteva, da se uvede za ogrsko armado madjarski jezik, cesar pa trdi, da v to dovoliti ne more.

Nemčija.

Nemški Caligula, ki se briga za vse na svetu, je izdal poseben ukaz za nošo na dvoru. Dame morajo nositi dolge in globoko izrezane obleke na prsih in svetle glave rokavice; gospodje v civilu pa nastopajo v gala, v hlačah do kolen, belih nogavicah in solnih; gospodje-vojaki pa v gala uniformi in z redovi na prsih.

Mi pa temu pristavljamo, da bi bilo umestno, ako bi nemški idiot na vsakem dvornem balu imel debel zlat obroč potegnen skozi nos, na glavi v laseh lepo zeleno pero, vsi gospodje in dame pa pasji rep, tam kjer hrbet izgubi pošteno ime da bi lahko z mahanjem pasjega repa izkazovali svojo udanost cesarskemu norcu.

Francija.

V Franciji se je pričelo svitati mej delavci. Na zborovanju v Bourgesu, katerega se je vdeležilo kakih 400 odposlancev raznih strokovnih društev, se je sklenilo, da se z dnem 1. maja 1906 vpelje osem lavnik za vse stroke.

Ali ne tako kakor si domišljamo. Morda s stavkami, protesti ali prošnjami. Ne!

Francozki delavci so sklenili, da gre vsakdo na delo in ko je delal

osem ur, da gre vsakdo domov, ne da bi delodajalca vprašal, ako mu je všeč osemurni delavnik. In to je tudi prav. Delavci ne potrebujejo posredovalcev mej seboj in delodajalci, ampak lahko zvrše sami, kar jim ugaja.

Španija.

V Madridu so priredili stavkajoči delavci veliko demonstracijo. Policija, ki ni nikdar v zadregi — posebno v Španiji — ako je treba zadaviti stavko, je segla po jako jednostavnem sredstvu. Njih tajni agenti so položili pri palači markiza Puebla bombo in zapalili užigalno vrstico. Čez nekaj časa — eno minuto kasneje je prišel drug naročen policaj, ki je našel bombo in ugasnil užigalno vrstico.

Seve je to že star policijski "trik", ki pa še vedno vleče pri neumnih buržoazijcih, ki nese policajem mnogo denarja. Ker neumni in bedasti buržoazijci verjamejo, da policija skrbno čuva njih življenje, so ti klaverni junaki vprav radodarni napram policajem.

Z druge strani pa ima ta nerodni policijski manever zopet namen, da se spravi voditelje stavke v ječo, da se stavka sama konča s porazem delavcev.

Turčija.

Aab in Jerem v provinci Yemen so zasedli vstahi. Vladne čete so popolnoma porazene.

Švedska in Norvegija.

Zadnja poročila iz Norvegije se glase, da pride najbrže do vojne med Norvegijo in Švedsko. Norvegijci zahtevajo samoupravo, in če je treba si jo bodo priborili z orožjem v roki.

Ameriške vesti.

Stavka v New Yorku.

V New Yorku so zastavkali vsi vslužbeni pod in nadulčne železnice. Železniško vodstvo hoče vzdržati promet z garjevci.

Glavne zahteve stavkajočih delavcev so: Odstranitev fizične preiskave, Upeljava vožnje za poskušnjo, gurni delavnik za vse vslužbenice.

Zvišanje plače za 10 odstotkov za vse vslužbenice, izvzemši motorovodje.

Stavkajoči vslužbeni so postavili v obližju postaj svoje straže. Pričakuje se, da pride do bojev mej garjevci in stavkarji, ker hoče družba s silo vzdržati promet.

Kakšnega pomena je ta stavka za občni promet in trgovino, spoznamo takoj, ako pomislimo, da se na nadulčni železnici vozi vsaki dan 700.000, na podulčni pa 500 tisoč oseb.

Dobili so zadnjo plačo.

Scott, generalni adjutant je te dni izplačal zadnjo plačo miličarjem, ki so bili nastanjeni v mestecu Zeigler tekem zadnje premogarske stavke. Vsa plača znaša 20 tisoč tol.

Torej 20 tisoč tol. ima državna oblast na razpolago, ako se gre za enega samega kapitalista, ki je sam zakrivil stavko. Ti kapitalisti so v resnici jako draga bitja za kapitalistično državo.

Mej tem ko kapitalisti izkoriščajo nesramno svoje delavce, mora kapitalistična država skrbeti, da lahko odirajo brezskrbno produktivne sloje. Kapitalistična država mora skrbeti, da v interesu denarnega žaklja vojaki streljajo na delavce. Kapitalistična država brani kapitaliste, zajedno pa delavcem — modernim sužnjom odgovarja s krogljami in bajoneti, ako delavci niso zadovoljni s svojim položajem, ako zahtevajo človeških pravic, skrajšanje delavnika ali višjo plačo.

Slovesno kronanje končano.

Ako primerjamo prosto in navadno inavguracijo prvih predsednikov v Zdr. drž. z inavguracijo Roosevelta dne 4. marca t. l. v Washingtonu, potem moramo reči, da je dne 4. marca bil v Washingtonu velik maskeradni spreved, ki nas vprav živo spominja na enake sprevede v Italiji, ki se navadno vrše v predpustnem času.

Pri tem sprevedu so sodelovali vojaki v raznih pisanih uniformah, stari indijanski poglavarji, ki so v svoji mladosti trgali belokožcem kože raz glavo in ki sedaj žive kot penzionisti stric Sama, Filipinci, kravji pastirji, divji jezdeci in kakih 40 premogarjev iz Pennsylvanije. Paradi je pa sledilo občno žrejte in pijančevanje — končno pa ples, kjer so plutokratje in plutokratinje po šegi divjakov, bile kar posute z diamanti in zlatom. Ta divjaški nakit je gotovo reprezentiral večjo urednost kakor enomesečni zaslužek vseh delavcev v Zdr. drž.

Res, srečna dežela, ki lahko potroši za maskeradne pohode tisočake, mej tem ko delavci žive v slabih stanovanjih ob slabi hrani.

Nesreča na podulčni železnici v New Yorku.

Na postaji "Twenty-third Street Station" podulčne železnice sta trčila dva vlaka skupaj. 35 oseb je ranjenih.

To nesrečo ni nihče drugi zakrivil kakor družba sama, ki je vsled stavke najela garjeve, ki ni nimalo niti pojma o težavni železniški službi.

Radovedni smo, če bodo voditelji te družbe utaknili pod ključ? Najbrže ne! Vrana vrani ne izkljuje oči!

Kreposten kutar?

Revident G. F. Cordova, župnik metodistovske cerkve v South Riveru, N. Y., ki je pred letom zapustil svojo ženo in tri otroke in pobegnil z gđ. Julijo Bowne, je zopet pobegnil z nekim drugom dekletom. Prvi beg so mu njegova soproga in stariši zapeljanegeta velikodušno odpustili. No, sedaj je pa v drugič poskusil, ker mu je šlo prvič po sreči.

"Častitega" reverenda Cordova so prijeli v New Brunswicku, N. J., od koder so njega in njegovo ljubico odpeljali v "spehkamro".

Ako se bode "častiti" kutar tudi poboljšal, kekar pride iz ječe je drugo pitanj. Bien! Veremos!

Križarska vojna proti grehu.

Vsaki dan se snide v kaki cerkvi v Philadelphiji približno 100—200 farjev, da molijo za spreobrnitev mestnega župana John Weavera, ki je dovolil, da so se v Philadelphiji odprli samostani, v katerih se device prodajo za denar.

Zagrozili so mu, ako se ne poboljša, da bodo z veliko armado žensk in otrok prišli pred mestno hišo in peli psalme, da se bode omeščalo njegovo grešno srce.

Seve pametni ljudje se temu početju le smejejo. Prostitucija se ne da odstraniti z molitvami in psalmi. Za odstranitev prostitucije je treba že radikalnejših sredstev. Odstraniti je treba bedo in siromaštvo, spremeniti je treba današnjo roparsko človeško družbo v socialistično in padla bode tudi prostitucija. Za odstranitev bede, za spremenitev današnje človeške družbe v socialistično pa farji sami niso, ker bi potem šel tudi njih "kšeft" rakom zvižgat. Torej je ta križarska vojna proti prostituciji zgolj hinavščina.

Odlikovani Američani?

je tako, potem že lahko idiot Viljem pošlje nekoliko svojih svetinjc v deželo vrlih in svobodnih mož.

Mej odlikovanci je tudi Edward Pretorius, ki tako rad pripoveduje o svoji ustaški četi, v svojem listu "Westliche Post", kako se je 1848 leta boril proti monarhiji. Kaj naj sedaj stori stari revolucionarec, ko mu je vnuk prince kartec podaril red rdečega orla?

"Westliche Post" poroča, da je Pretorius zavrnil dar nemškega cesarja. Radovedni smo, če bodo temu dobremu zgledu sledili tudi drugi Američani? Najbrže ne!

Nemški klown — Viljem II. je poslal 17 ameriškim državljanom — samim zaslužnim in uglednim možem, pisane trakove, na katerih so privezane svetinje, ker so si za zadnjo raztavo v St. Louisu pridobili ogromnih zaslug (?). Naduti Viljem dandanes sodi o vseh dogodkih na svetu, on pošilja svoje redove Japoncem, Rusom, Amerikancem, Angležem itd., kakor da bile svetinje iz Brezji, kojih se dobi 5 za en groš.

Neki statistik v Nemčiji — čigar čas ni zlato — je izračunal, da je v Prusiji 480 različnih odlikovanj, katere "velikodušni" kralj pošilja navadnim umrljivim ljudem. Ako

Sužnost na jugu.

Več delavcev, ki so delali pod pogodbo na žagah v Grant okraju v Missisipiju, so se vrnili v Indianapolis, kjer so poročali, da se jih je siloma držalo v sužnosti. Delavci, ki so se tam naselili s svojimi družinami, ne morejo ostaviti okraja, kjer jim primanjkuje sredstev. Po državnih zakonih v Missisipiju se kaznuje delavca, ki krši pogodbo z zaporom. In res so zaprli nekatere delavce, ki so bili s pogodbo nezadovoljni. Sedaj so organizirani delavci najeli advokate, ki bodo odpotovali v Clarksdale, Miss., da rešijo mezdne sužnosti osleparjene delavci. Naši licemerci bodo pa še vedno trdili, da smo v veliki ameriški republiki sami svobodni ljudje.

Zakon v obrambo opic!

Postavodajalni zastop v državi Nebraska je sprejel zakon, ki določa osemurni delavnik za opice, katere vodijo lajnarji s sabo. Kdor bode svojo opico dlje izkoriščal kakor osem ur na dan bode plačal višoko globo.

Tableau! Mi smo radovedni, ako bodo sodniki tudi ta zakon priznali neustavnim. Ako bi bil ta zakon sprejet v korist delavcem, ki delajo v rudotopilnicah, premogo in rudokopih, takoj bi zagnali kapitalisti krik, da je zakon v protislovju z ameriško ustavo. Tako bode pa vse tiho, ker se gre za opice.

Obesili nedolžnega!

V Allentownu so obesili nekega nedolžnega moža, ker je baje umoril neko žensko. Njegov brat, ki je delal na neki samotni žagi, kamor niso dohajali časniki, je takoj pripoznal, da je on zvršil zločin, ko je zvedel za zaloigro, koje žrtev je bil njegov brat.

Kaj sedaj? — Sodnik, h kateremu bodo pripeljali nesrečneža, bode na kratko izrekel svojo obsodbo, "Ako je zvršil umor," bode modroval sodnik, "potem je logično, da se ga obesi."

Ali človeku, ki ima količko zdrav razum, ne gre v glavo, ako se je že jeden pokoril za storjeno hudodelstvo, čemu je treba še drugih žrtev?? Zakaj bi se ne dala človeku prilika poboljšati se?

Sploh bi pa moral ta justični umor tako vplivati na postavodajalce, da bi odstranili za vedno smrtno kaznen. Enkrat bi morali vendar že spoznati, da se mora odstraniti smrtna kaznen, kaznen, ki se ne da poravnati, ako je bila zvršena nad nedolžnim človekom.

Že marsikak človek je umrl po nedolžnem na vešalah!

Razmotrivanje proletarca.

22. krvavemu januarju v Rusiji je sledil 17. februar.

Stotisoči neoboroženih delavcev, žensk in otrok so korakali dne 22. januarja pod vodstvom svečenika Gapona proti carski palači, da bi carju izročili svojo napisano prošnjo.

Ali nakrat je zagrmelo iz stotin pušk! Vojaki, ki so stali okoli zimске palače so pričeli na povelje pošiljati smrtonosne kroglice mej ljudstvo. Na tisoče je bilo ranjenih in usmrtenih, dasi je na čelu ljudske množice nosil svečenik Gapon razpelo in carjevo sliko.

Carjeva slika je bila prestreljena po carjevih vojakihi.

Te salve na ljudstvo so bile salve na carizem, te salve so zatle zadnji čut udanosti v ruskem narodu do carja, batjuške.

Kar so Nikolaj in njemu zvesti lopovi izvršili v Petrogradu, to je vestno izvršil tudi veliki knez Sergij tri dni kasneje v Moskvi.

Nekaj dni preje so ga svarili, naj ne nastopi brutalno napram delavcem. A on se je temu svarilu rogal, kopal se je tudi on v človeški krvi.

Po končanem klanju se je vrnil v Kremelj, ker se je v senci topov, pušk in bajonetov čutil varnega. Prosti in navadni morilci — hijene v človeški koži — so bili še vedno strahopetneži.

In napočil je 17. februar! Veliki knez Sergij je umrl v škornjih, doletela ga je osoda, ki je navadno odmerjena krutim trinogom.

Nekdo je vrgel bombo pod njegovo kočijo in na trinožni knez iz trinožkega rodu Romanovov je preminul raztrgan na kosce.

Sedaj divja po širni Rusiji ljudski vihar. Delavci, dijaki in najboljši ruski pisatelji so duše temu gibanju. Bojazen pred carizmom, kojega boče prej ali slej konec je izginila. V mogočni Rusiji so se zbudili narodi in zahtevajo svobodo.

Veliki knez Sergij je bil umorjen zavrtno!

Ali sem morda prijatelj zavrtnega umora? Ne! Sovražnik sem sploh vsakega umora, naj se izvrši zavrtno, ali pa postavno. Tudi ruski revolucionarji so nasprotniki umorov. Ali kaj če to? Nas se ne vpoštevaj!

Ali ni bil zavrtni umor, tisočkratni zavrtni umor, ko se je dne 22. jan. streljalo v Petrogradu na neoboroženo ljudstvo. Sergij in drugi jednaki krvniki so pa bili pridritelji tega zavrtnega mnogomora, kojega žrtve so bili delavci, žene in otroci.

Rdeče je bil pobarvan sneg dne 22. jan. v Petrogradu, ljudska kri je tekla po cestnem tlaku in cestnih jarkih. Ruski narod je to videl in sklenil je maščevati po nedolžnem prelito kri.

Tinaveci, ki sedaj pretakate grenke solze zavoljo napada na Sergija, ki proklinjate napadalca, obžalujte žrtve, ki so padle dne 22. jan. v Petrogradu; žalujte za najboljšimi sinovi ruskega naroda, koje je ruska avtokracija obsodila na vešala, ječe, v prognanstvo ali jih pa dala bičati do smrti, in jaz bodem z vami žaloval za Sergijem.

Josip Logačev.

Stevenci v Chicagi pozor!

Dne 18. marca zvečer se vrši v Narodni dvorani (mali dvorani) 587 S. Centre Ave. komunistična slavnost. Na slavnosti sodeluje tudi del. pevski zbor "Orel". Začetek ob osmi uri zvečer.

Vstopnina prosta. K najobilnejši udeležbi vabi. Odbor.

Mrs. Jennie Dolenc, Calumet Ave., Chicago, Ill. se uljudno prosi, da zdolaj podpisanemu pošlje njen natančen naslov, ker so pisma pod zgornj navedenim naslovom, podpisanemu nazaj prišla.

DR. E. C. COLLINS M. I.

140 West 34th Str.

NEW YORK, N. Y.

Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.
VII.

— Bratje in sestre v Kristusu — poslušajte me!

Mogočno je zaoril ta glas po cerkvi in vsi pogledi so se v trenotku obrnili na prižnico in vse je utihnilo, iz radovednosti ali iz začudenja. Erazem se je le naglo ozrl po cerkvi, pogledal je gori, kjer je sedela sodnikova Anka potm pa začel mirno in pogumno govoriti.

— Bratje in sestre v Kristusu! Videl sem in slišal sem, kako ste nevoljni in srditi, da se danes ne izvrši tisto cerkveno opravilo, ki je imenujete sv. mašo. Naučili so Vas in vtepli so Vam mnenje, da mašna daritev že zaradi tega, ker se opravlja ali daruje, koristi ne le duhovniku, ki jo opravlja, marveč tudi vsem tistim, ki se je udeleže, celo tistim, ki niso prisotni ali nanjo vsaj mislijo in tistim, ki jo dajo po duhovniku opraviti. Učili so Vas, da je mašna daritev koristna ne le za telesno srečo in blagor, temveč tudi za odpuščanje grehov živih ljudi in za odrešenje duš iz vic. Tako so Vas naučili. Jaz pa vam pravim, bratje in sestre v Kristusu, da to ni resnično in nič Vam ni treba jeziti se, da je Vaš dušni pastir pozabil na današnjo mašo. Ko 'e naš Zveličar postavil sv. večerjo, ni postavil maše in ni postavil mašne daritve. Tisti večer, ko je Jezus Kristus postavil sv. obhajilo, ni daroval svojega telesa in svoje krvi, temveč je le ukazal jesti in piti kruh in vino. Sele drugi dan, na Veliki petek je svoje rešnje telo daroval za naše grehe na križu in tam prelil svojo rešnjo kri. Kristus nam je enkrat za vselej dobil večno odrešenje in s to edino daritvijo za vekomaj storil popolne vse tiste, ki vanj verujejo. Kristus po postavljanju svete večerje tudi ni ukazal da naj kdo je njegovo telo in pije njegovo kri zase in za druge, temveč je ukazal, naj vsakdo sam zase oboje uživa. Kdo ima pravico preminjati ukaze Kristusa? Te pravice nima ne papež ne kak drugi duhovnik. In vendar si Vaš župnik lasti pravico, da za Vas opravlja daritev. Jezus Kristus je opravil pravno daritev na križu, Vaš duhovnik pa pravi, da Kristusova daritev nezadostuje, da bi se ž njo pridobilo odpuščanje grehov, nego da mora on to daritev božjega Sina spolniti z mašo. Ali se Vam ne zdi, da je to žaljenje našega Zveličarja. Kristus nam je v svojem testamentu z jasnimi besedami razodel svojo voljo. In če se človeški testament, ako je oblastveni priznan, ne sme ovreči in mu ne sme nihče kaj pridejati, kako se morejo umrljivi ljudje predzniti, da spreminjajo čiste besede testamenta, ki ga je napravil sin božji? Kristus je večna modrost in resnica in zato se moramo držati samo tega, kar je on učil, ne pa tega, kar uče sedanji duhovniki. Kristus ni ustanovil mašne daritve in zato maša ni božja naprava, nego človeška naprava, toliko bolj, ker je pravno daritev že izvršil Jezus Kristus na križu in je nepotrebno, da bi to daritev še popolnjeval kak grešen človek. Kristus je postavil v oni noči, ko je imel iti v smrt, samo sv. večerjo. Ukazal je jesti kruh in piti vino. A kaj se je godi dandanes? Preprostim kristijanom se daje le polovica sv. večerje, namreč kruh, blagoslovljenega vina v kelihu pa se jim ne da. Kristus ni postavil dvojne večerje, eno za apostelje in za cerkvene služabnike, drugo pa za preproste kristjane. Ne, Kristus je postavil eno in isto obhajilo za vse kristjane brez razločka, da uživamo v kruhu njegovega telesa in da pijemo v vinu njegovo kri, katero je za nas vse prelil. Kristus ni le kruha blagoslovil in rekel svojim učencem "jejte, to je moje telo", temveč blagoslovil je tudi kelih in dejal "pijte vsi iz njega, to je moja kri", kar so učenci tudi storili. In sv. Pavel nikakor ne pripušča, da bi samo duhovniki pili iz kelih, drugi kristjani pa ne, ter je pisal vsi občini in vsem krist-

janom v Korintu, da morajo kadar se udeležujejo Kristusove večerje, ne le blagoslovljeni kruh jesti, temveč tudi piti iz kelih in pristavljati, da je ta nauk prejel od samega Kristusa. Krivo je torej, kar vas uči vaš duhovnik glede maše, in krivo, da vam daje le polovico Kristusove večerje. Krivo je tudi, da se tista polovica sv. večerje, namreč blagoslovljeni kruh, zapira in ob določenih dnevih z veliko svečanostjo okoli nosi in od ljudi moli. Kakor je Kristus vzel kruh in, zahvalivši se, ga prelomil in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo; kakor je tudi kelih vzel, se zahvalil in jim dal rekoč: pijte iz njega vsi, to je moja kri, tako moramo delati tudi mi in nič drugače. Sv. večerje ne sme nihče deliti ali polovičiti, tudi ne pred njo na kolena padati in jo na ogled nositi, temveč po Kristusovem zgledu kruh lomiti in kelih blagoslovljati, jesti in piti. Kakor v starem testamentu niso smeli ničesar od velikonočnega jagnjeta ohraniti do drugega dne, tako ne smemo mi od sv. večerje ničesar hraniti, da bi to okoli nosili in molili, ker to nasprotuje Kristusovemu nauku. Kar se ne vjema s Kristusovimi besedami, je vse krivo in naj to uči tudi sto papežev. Iz božje cerkve se mora to vse odstraniti in ohraniti le to, kar je Kristus sam zapovedal in postavil, saj le s tem bomo Kristusu pokorni, le tisti so njegove ovčice, ki poslušajo njegov glas in ne gredo za tujcem, ki ni pastir, temveč le najemnik. To, bratje in sestre, sem Vam povedal, da spoznate zmote, katere vas uči vaš duhovnik, da spoznate čisti nauk Izveličarjev in da spoznate, zakaj vam ni treba žalbiti, da danes ni bilo maše. Gospod bodi z Vami na vseh Vaših potih.

Smrtna tišina je vladala v cerkvi. Ljudje so kar strmeli. Samo zdaj in zdaj je kdo malo pokimal, kakor bi hotel Erazmovim besedam pritrditi, vsi pa so poslušali z napeto pozornostjo in vsi pogledi so viseli na Erazmu, tudi ko je zapustil prižnico in odšel iz cerkve. Sele ko je bil zunaj, so ljudje vstali in zdaj je tudi zašumelo po cerkvi, kakor se nikdar prej. Sodnikova Anka pa je, obrnivši se z jasnimi očmi h gospe Angeli, vzkliknila: Ali ni bilo to lepo? Ali se Vam ni zdelo, kakor da je prišel sv. Duh v cerkev?

Erazem se nikakor ni domisljal, da je s svojim govorom že dosegel kak uspeh. Rimski nauki so bili tekom stoletij prešli ljudstvu v kri in mešo. Ljudstvo ni o teh naukih nikdar premisljalo, niti o najvažnejših ni imelo jasnega pojma, kaj se kako sodbo ali prepričanje. Erazem se je hotel s svojim govorom, v katerem je v naglici skiciral nekaj tistih točk, po katerih se je protestantizem razločeval od katolicizma, samo vrata odpreti v hiše knetskega ljudstva in med ljudmi vzbuditi željo, da se o Kristusovih naukih pouči in jih spozna. In ta svoj namen je popolnoma dosegel.

Vsako prosto uro je porabil Erazem, da je hodil po vaseh od hiše do hiše in ljudem razlagal evangelijske resnice ter jih opozarjal na vse to, v čemer se je rimska cerkev oddaljila od Kristusovih naukov. Časih je izostal kar po več dni in tedaj so ljudje hodili vpraševat v grad, kdaj se vrne, tako težko so ga pogrešali.

Polhovgraški župnik se za to versko gibanje ni dosti menil. Bilo mu je najljubše, da so mu ljudje plačevali, kar so bili dolžni dajati, sicer pa jim je pustil, naj verjamejo kar hočejo, in je bil zadovoljen, da so ga v miru puščali.

Vrhniški župnik Juri Kozina-pa ni bil tako malomaren, kakor njegov polhovgraški tovariš. Čim so se začele pojavljati posledice Erazmove in Magajnovne agitacije, čim so ljudje nehali hoditi k maši, ali se branili obhajila samo v eni obliki ter niso več hodili k spovedi, je začel vrhniški župnik borbo proti novemu gibanju in pomagal so mu pri tem menihi iz Bistre. Vsako nedeljo in vsak praznik je na vseh prižnicah grmel in treskalo proti "krivovercem" in "sovražnikom Kristusovim", kakor so papisti imenovali pristaše Magajnovne in Erazmove, a s tem se je ljudstvo samo vspodbodilo, da je s toliko večjo vneto

začelo pretresati verska vprašanja in se čim tesneje oklepali te ali one stranke. Kmalu so bila verska nasprotja priklopila do viška in ogenj, ki se je širil po vsi Notranjski, je postal tak, da je celo patra Celestina v bistriškem samostanu spreletala groza, kadar ga je ugledal.

Protestantsko gibanje na Kranjskem je bilo v tistem času v najbolj kritičnem stadiju. Dasi je bilo že staro skoro sedemdeset let, vendar doslej ni bilo zakonito priznано. Začelo se je bilo že na kraju 16. stoletja. Kranjska je bila izza davnih časov v tesni zvezi z Italijo in Nemčijo in vsak duševni pojav v teh deželah je našel na Kranjskem živahen odmev. "Krivoverstvo", kakor se je tedaj imenovalo vsako nasprotovanje rimski duhovščini, je na Kranjskem vedno cvetelo in komaj se je začelo v Nemčiji reformacijsko gibanje, že se je pojavilo tudi na Kranjskem. Prvotno je bilo to gibanje naperjeno samo proti takratnim nad vse gnili in korumpiranim razmeram v cerkvi. Škofje so duhovniške službe prodajali in duhovniki so ljudstvo odirali brez usmiljenja. Za denar so odpuščali grehe in za denar dovoljevali celo različna hudodelstva. Slepali so pri testamentih in pri pogodbah. Duhovniki so imeli svoje gostilne in svoje prodajalne in se bavili z vsem prej nego z dušnim pastirstvom. Živeli so do skrajnosti razuzdano, se pretepali med seboj in s kmetskimi fanti in sploh uganjali vse mogoče gredobje. Večinoma jih je ljudstvo tako sovražilo, da so se le oboroženi upali iz svojih domovanj. Marsikateri župnik je dal svojo župnijo v najem in je v kakem mestu užival svoje dohodke. Na Goriškem so bile različne župnije podeljene rimskim vlačugam, priležnicam papeža in kardinalov. Te vlačuge so dobivale vse župnijske dohodke, službe pa je namestilo njih opravljal kak najemnik. Največja nevolja pa je med ljudstvom vladala zaradi nprave izprijetosti duhovščine. Vsak duhovnik je imel svoje priležnosti, včasih pa jih je imel tudi po več. Vseled tega se je zahtevalo, da mora vsaka ženska, ki prebiva v hiši kakega duhovnika, nositi nekaj sramotni znak, kakor so morali nositi Židje rumen trak.

Reformacijsko gibanje na Kranjskem je našlo svoje prve pristaše med mestjani in med poštenimi duhovniki. Razširjalo se je jako hitro. Že l. 1522. je Ferdinand I. strogo prepovedal vse prepovedi v protestantskem zmislu in tudi tiskanje in prodajanje, čitanje in prepisovanje protestantskih knjig. A to ni nič pomagalo. Prav duhovniki so najbolj delali za protestantizem in mnogo redovnikov in redovnic je zapustilo samostane in stopilo v zakonski stan.

Nasprotniki protestantskega gibanja so bili samo katoliški knezi, ki so se bili l. 1524 v Regensburgu domenili, da zatro protestantizem v svojih deželah z vso silo. Dne 20. avgusta 1527. je Ferdinand izdal svoj patent proti novim naukom: kdor kaj uči, kar je v nasprotju z nauki rimske cerkve, je krivoverec in se kaznuje na telesu in na življenju, njegovo imetje zapade vladarju, dotičnik postane človek brez časti, ki ne more nobene službe opravljati, ne sme ne prodajati ne kupovati, ne sme izvrševati nobene obrti, ne tožiti, ne testirati, ne podedovati, njegova hiša se podere in njegovo truplo se ne pokopje v blagoslovljeni zemlji.

Zdaj so hodile po deželi posebne komisije, ki so kaznovale "krivoverce", sežigali knjige, odstavljale duhovnike, ki so učili protestantske nauke in neusmiljeno preganjale vse, ki so se kdaj zagrešili proti rimski cerkvi in njenim služabnikom.

In vendar ni to imelo drugega uspeha, kakor da se je sovraštvo proti papistom še poglobilo in se obrnilo tudi proti vladarjem. Ferdinand I. je bil primoran, izdati 3. septembra 1546. patent, s katerim je ukazal uničiti vse njega in njegovega brata Karola zasramujoče spise, s katerimi so bile vse dežele preplavljene in razširjevalce kaznovati. Reformacijsko gibanje je med

tem že zadobilo določno versko obliko. Na državnem sboru v Avgzburgu je bila 25. junija 1530. predložena cesarju spomenica, v kateri je bil označen razloček med rimsko vero in med evangelijskimi nauki — takozvana avgbsburška konfesija. Tudi zastopniki kranjske dežele na državnem sboru so se izrekli za avgbsburško konfesijo in jo takorekoč v imenu kranjskega prebivalstva sprejeli za svojo. Ze naslednje leto sta kanonika Primož Trubar in Pavel Wiener v Ljubljani oznanjala nauke avgbsburške konfesije in začela deliti sv. obhajilo v obeh oblikah. Škof Tekstor, prijatelj Loyolov, je dosegel, da so bili vsi glavni pomočniki Trubarjevi, duhovniki in posvetniki in posvetnjaki vrženi v ječo in Trubarju se je le slučajno posrečilo pobegniti, ali protestantizem na Kranjskem s tem še ni bil ubit. Trubar je pobegnil v Nemčijo, in tam položil temelj slovenski književnosti ter z literarnimi deli pospeševal protestantizem, doma pa so se našli novi možje, ki so nadaljevali njegovo delo.

Kranjski deželni stanovi, ki nekaj časa niso nič kaj prijazno gledali reformacijskega gibanja, so naposled vendar sprevideli, da ima jako zdravo jedro in so je začeli krepko podpirati. Opozarjajoč vladarja, da nauki rimske cerkve dostikrat nasprotujejo Kristusovim naukom, so zahtevali versko svobodo za toliko časa, da splošen koncil poravna nastala nasprotja. Zahtevali so, naj se duhovniki ne vtikajo v posvetne zadeve, zahtevali so, naj verniki sami volijo svoje dušne pastirje, naj se odpravi celibat, naj se pri delitvi zakramentov namesto latinskega jezika rabi domači jezik, naj se odpravi romanja, naj se nadzira gospodarstvo samostanov in naj se skrbi, da bodo duhovniki spodobno živeli in vestno izpoljevali svoje verske dolžnosti.

Dolgo časa so kranjski deželni stanovi upali, da se doseže med kristjani edinstvo in da prenehajo verska nasprotja. Toda koncil v Tridentu ni izpolnil teh nadej, marveč je pokazal, da je rimska cerkev postala nesposobna za vsako zdravo reformo, ker bi jo vsaka reforma uničila. Tedaj pa so se deželni stanovi odločili, da bodo po svojih močeh delali na to, da se rimska cerkev na Kranjskem zatne, kajti bili so prepričani, da je rimska cerkev in rimska duhovščina v kulturnem, v gospodarskem in v npravnem oziru nesreča za prebivalstvo.

Edina ovira temu namenu je bila vlada, ki je s silo ščitila rimsko cerkev. Dne 20. februarja 1554. je izdal Ferdinand mandat, da mora vsakdo vsaj enkrat na leto iti k spovedi in prejeti obhajilo po rimskem običaju. Ta mandat je bil izdan, ker so se rimski duhovniki pritožili, da skoraj nikogar več ni k spovedi in da se ljudje še na smrtni postelji branijo obhajila po rimskem običaju. Deležni stanovi so protestirali proti temu ukazu, a Ferdinand se ni vdal nego se je postavil na stališče, da morajo njegovi podaniki biti tiste vere, ki jo on določa.

(Dalje prihodnjik.)

V Conemaugh, Pa. in okolici je pooblaščen pobirati naročnino za "Gl. Svobode" g. John Pajk. Mi ga toplo priporočamo vsem cenjenim rojakom.

Nad 30 let se je obnašal
DR. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRIMOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične nepravilike.
BAPTO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Poziv na skupno djelovanje Slovenaca i Hrvata za socijalnu agitaciju u Americi.

Pod gornjim naslovom izašao je članak u Glasu Slobode br. 4. od 27. siječnja. Pisac članka dao mi je priliku da se oglašim i po mogućnosti nešto doprinesem razbistrenju socijalnog pitanja među hrv. radnicima u ovoj zemlji.

Pisac ponajprije spominje prošle predsjedničke izbore, kod kojih je socijalistična stranka polučila nenadani uspjeh i pokročila napred na svih linijama.

Pratili smo i mi pripreme za te izbore, kao i konačnu borbu. Za pobjedu otimala su se dvije kapitalističke stranke: demokratska i republikanska. Danomice smo čuli nova dobra svojstva ovih stranaka. Obadje obećavale su narodu sreću i blagostanje. Kod te izborne borbe sudjelovala je veoma živahno, kao nikada prije, i socijalistična stranka. Nu za tu stranku i njezino živahno sudjelovanje kod izbora malo je Hrvata znalo; masa našega naroda o svemu tomu ništa znala nije. I tu mi se namiče pitanje: Kako je to da hrv. radnici neznaju ništa o tome, da je i jedna radnička stranka živahno sudjelovala u izbornoj borbi? Zar smo mi hrv. radnici još uvijek u onoj tmini, iz koje su se drugi već odavna izvukli? Zašto smo tako zaostali?

Na ta pitanja lahko je odgovoriti. Mi Hrvati neimamo radničkog lista, koji bi strukovno politički i inače na obražavao hrv. radni narod u Americi. Neimamo lista, koji bi radnomu narodu pokazivao put, koji vodi oslobodjenju radnoga naroda izpod kapitalističkoga jarma. Neimamo lista, koji bi širio više i plemenitije ljudske ideale, koji bi nam dao poleta i nade u bolju budućnost i dizao nam vegetirajuću dušu i tielo iz šuma tvorničkih kotača i zadušljiva zraka podzemnih rovova.

Mi imamo novina u Americi, koje ali izdavaju bankiri i popovi kao špekulanti. Jedni se ravnaju po burzi na Wall streetu u New Yorku a drugi po burzi na vatikanu u Rimu. Ovo se novinstvo međusobno psuje i nateže u osobnostima radi osobne koristi, ali u jednomu su složni: svi se trude zadržati narod u tmini i neznanju, jer dobro znadu, čim bi narod progledao, nebi ga oni mogli više izrabljivati u svoju svrhu. A ovako, dok je narod u tmini i neznanju, mogu ga oni lahko varati sa sladkima riečima i od njega korist crpiti. Kada se ali radnik počme sam dizati, onda oni svi složno staju je napadati i složno udaraju proti njemu.

Tako smo mi u Allegheny, Pa., ustrojili prije godinu i pol jedan jugoslavenski politički klub sa čitaonicom. Svrha kluba je bila ta: da se sa čitaonicama i knjižnicama podiže naobrazba hrv. radnika u ovoj zemlji; da se u klubovima drže predavanja o ekonomiji i politici i upućivati narod na stazu, kojom koraca napredno radništvo celoga prosvjetljenoga svijeta.

Pa što je na to reklo naše rodoljubno novinstvo? Proglasilo nas je lopovima, razbojnicima, zmijama, i kugom koja će okužiti cijeli hrv. narod. Naš program, rekli su, da je učinio čifut Masale, a po tom se vidi, da su oni nešto čuli o Marx i Lasalle, a ujedno se po tome vidi, kako su ti ljudi upućeni u radnički pokret i njegovu literaturu.

Mi žalibože nismo imali svoga lista u kojemu bi ovoj gospodi odgovoriti mogli, tek smo izdali po koji mali proglas i prikazali narodu zamazana diela naših protivnika, i kako sa narodom tjeraju trgovinu, sa narodom, koji pošteno služi svoj hljeb.

Ovu činjenicu navedoh zato, da hrv. radništvo vidi kako mu je od potrebe jedan radnički list, koji bi branio radni narod i zastupao radničke interese.

Po pisanju druga P...ć u Glasu Slobode, najbolj je, da se za sada združimo sa slovenskim drugovi za skupno djelovanje, jer samo tako doći ćemo do našega cilja.

Kako vidimo, naši slovenski dru-

govi mnogo su napredniji od nas, jer imaju ne samo svoju novinu nego su već počeli i sa izdavanjem knjiga i brošura i time počeli obradivati i literarno polje. Sve to se ima pripisati žilavosti i ustrajnosti slovenskih radnika drugova.

Slovenski nam drugovi pružaju svoju pomoć, ustupljaju nam stuppe svoga lista u komu možemo pisati u svom materinskom jeziku, te tako možemo doći do sporazumljenja i skorog skupnog djelovanja.

Toga radi pozivam sve osvišteno hrvatsko radništvo u ovoj zemlji, da iznese svoje mnjenje čim prije u ovom bratskom listu.

Za izdavanje hrv. rad. lista, slažem se sa slovenskim drugom P...ć da neka bi naš list izlazio u Chicagu jer je Chicago zbilja sjedište industrije, politike i radničkog pokreta Sjedinjenih država. Polag toga bila bi nam velika polakšica uz drugove Slovence.

Što se tiče načina, kako bi se ustrojio hrv. rad. list, mislim, da bi se to postiglo sa ustrojenjem jednog dioničkog društva. Trebao bi se ustrojiti odbor, koji bi tu stvar uzeo u svoje ruke i stupio u savez sa svimi osvištenimi hrv. radnicima.

Zato braćo i drugovi na posao! Nemojte otežati, već na posao i pokazimo da smo svjestni svoga zvanja. Ugledajmo se u napredne narode, nedajmo se i nadalje držati u tmini. Radimo da dojdemo do svoga glasila, koje će braniti radničke interese i prava!

Uz geslo: Bratstvo, jednakost i sloboda!

Allegheny, Pa.

B-n.

Svarilo iz Colorade.

Dasi zadnje dni ne prihajajo poročila o grozovladi kapitalistov iz Colorade tako pogosto, vendar se nam dozdeva, da je grozovlada le spremenila svoje lice, vse drugo je pa ostalo pri starem. Iz svarila, katerega je izdala delavska zaveza v Coloradi, posnemamo, da so kapitalisti skoro popolnoma uničili svobodo govora. Dandanes se ne kaznuje delavce s tem, ki govorijo proti izkoriščanju, da bi jih zapirali v hleve za bike, kakor je bilo pred nekaj meseci še v navadi, ampak zapiše se jih v črno listino, da ne dobe nikjer dela. Svarilo samo, ki ga je izdala delavska zaveza se glasi:

"Pred dvema leti, nekoliko pred inauguracijo našega modernega Nerota, James H. Peabody-a za guvernerja države Colorado, so korporacije, "Citizens Alliance" in druge enake organizacije sestavile načrt za unčjenje delavskih organizacij in neizvršitev vseh zakonov, ki so v prilog delavcem. Brezvestna uprava je na temu načrtu pritrdila. Vsled ljudskega glasovanja so bili postavodajalci prisiljeni izdelati zakon za omejitev delavnika.

Posestniki rudo in premogokopov v zvezi z železniškimi družbami so pa preprečili izvršitev tega zakona s tem, da so se polastili vlade. Brutalno postopanje z delavci, nasilni odgomi in druge koristi, ki so bile tekom grozovlade na dnevnem redu so toliko vplivale na svobodumno ljudstvo, da je hotelo mirnim potom — z volilnim listkom spreminiti nezdrave razmere — odstraniti korupcijo, v kateri so se valjali državni uradniki. Ljudstvu se je to ponesrečilo, ker so kapitalisti vpeljali črne listine.

Ker imajo sedaj korporacije politično oblast v svojih rokah, zalezujejo in preganjajo vsakega, kdor se zoperstavlja njihovim roparskim mahinacijam. Ukradle so delavcem svobodo govora, ustavno zajamčene pravice so pa bile poteptane v blato.

Na tisoče ameriških državljanov je raje obrnilo državi hrbet, kakor da bi se bilo podvrglo tem sramotnim razmeram. Drugi pa zopet čakajo prilike, da bi odšli v druge kraje. Korporacije skušajo sedaj dobiti delavcev potom posredovalnic. Hočejo tudi uvesti kitajske kulije, da bi tem ložje znižali delavske plače, delavni čas pa povišali.

Vsled tega je delavska zaveza v Coloradi prisiljena obelodaniti svarilo, da se delavci seznanijo z razmerami v državi. Mi prosimo vse delavske liste, da priobčijo to svarilo, zajedno pa svetujemo vsem delavcem, ki bi se hoteli naseliti v Co-

lorado, da to opuste.

Svarilo sta podpisala predsednik John E. Sullivan in tajnik Harry B. Waters, ki ga priporočamo vsem slovenskim delavcem v prevdarek.

Pobirati naročnino za "Glas Slobode" so pooblašteni:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Paul Shaltz, Calumet, Mich.
Frank Veyar, Lorain, Ohio.
Jacob Hočevar, Cleveland, O.
F. M. Shlander, Pittsburg, Pa.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Nick Starasinič, Pueblo, Colo.
Frank Bizjak, Leadville, Colo.
Jakob Tisol, So. Chicago.
Frank Budna, Milwaukee, Wis.
Jos. Faletich, Indianapolis, Ind.
Anton Križe, Oat Hill, Calif.
Frank Levec, Yale, Kans.
Ignac Zlemberger, Steel, O. in okolice.

PRODAJALCI KOLEDARJA:

Frank Dermota, Federal, Pa.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Frank Veyar, Lorain, Ohio.
Max Malich 183 N. Pa. Ave., Denver, Colo.
Nick Starasinič, 604 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.
Jos. Falletich, 725 Warman Str. Indianapolis, Ind.
Anton Starič, 223 N. 8th Str. Sheboygan, Wis.
Frank Levec, Yale, Kans.
Anton Golobar Ladysmith, B. C.
John Thome, Leckrone, Pa.
Math Petschnik, Taylor, Wash.

Rojaki, v Crested Butte, Colo. pozori!

Vse rojake v Crested Butte in okolici opozarjamo, da lahko izročijo naročnino za "Glas Slobode" za leto 1905 g. Marku Sodja-tu, ki prodaja tudi naš Koledar.

Upravištvo "Glas Slobode".

Še nekaj koledarjev ima upravištvo

"GLAS SVOBODE"

naprodaj. Cena koledarju je 25c.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Ličen in trpežen stedičnik, katerega predložnje slika, lako kupite za \$16. Kurite lahko z mehkim ali trdim premogom. Prihranite si tudi denar, ako kupite svetilnice, preproge in drugo pohištvo pri nas.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM, da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglašite se pri meni in pokažem Vam prostore. S spoštovanjem

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

Le malo premislite!

Bolezni v jetrih in ledvicah niso nekaj čudovitega, če tudi zdravniki včasih tako mislijo. Ledvice prevzamejo nepotreben izveček iz krvi ter ga odpravijo z vodo iz telesa. Ako so pa ledvice bolne in ne prevzamejo krvnega izvečka, tedaj se isti nabira, zastrupuje sestav in povzroča bolečine v križu, riganje v želodcu, bruhanje in druge obteži.

Zato le malo premislite! Ako so vaše ledvice in jetra v neredu in se otrovuje vaš sestav, tedaj uživajte

W.F. Severa.
Najstarejši češko-slovanski lekarnar v Ameriki.

SEVEROV lek za jetra in ledvice,

VNETJE PRSNE MRENICE

je skoro tako zlo kot vnetja pljuči ali pljučenica. Nikakor ne kaže se šaliti niti z jednim niti z drugim. Pravčasen korak vam bo ohranil bolnika. Dajajte mu

Severov balzam za pljuča

ter prilagajte tudi Severov lečilni obliž (flajster), da se odstrani bolečina.

MEHURJI.

Hude mehurnate bolečine in druge bolezni na koži hitro olajša in kmalu ozdravi

Severovo olje sv. Gotharda.

To močno protignilobno mazilo ozdravi rane, praske, opekline, oparine, izpah-njenja, trde členke in reymatične bolezni. Cena 50c.

ki hitro olajša in ozdravi prizadete cevi in žleze ter pomaga ledvicam odstranjevati vodno kislino.

"Trpel sem vsled bolečin v ledvicah in vsled kamna ter občutil grozne bolečine. Poskusil sem več zdravil, a mi ni nič odleglo. Sled-njič sem kupil Severov lek za jetra in ledvice ter sem že koj ob pričetku rabljenja občutil olajšanje. Porabivši le jedno steklenico sem bil popolnoma okreval. Vaš Frank Bureš, St. Paul, Nebr."

Severov lek za jetra in ledvice

je neprecenljiv v slučajih Brightove bolezni, vnetja ledvic, kamnu in drugih neprilikah v mehurju, žolčnosti, zlatenici itd. Cena 75c in \$1.25.

BOLESTI ŽEN.

Žene in dekleta so vedno izpostavljene velikemu številu obtežij, imenovano ženske slabosti in ženske bolezni

Severov ženski regulator

odstrani vse bolečine, okrepi vse organe, privadi sestav k pravilnemu delovanju in stori žene srečne v vsakem oziru. Cena \$1.00.

REVMATIZEM.

Olajšajte si vnetje in umirite si bolečino s tem, da se drgnete s

Severovim oljem sv. Gotharda, Ščistite si kri z rabo Severovega kričistilca.

Preženite vodno kislino iz sestava z rabo Severovega leka zoper revmatizem.

Severova zdravila so naprodaj v vseh lekarnah. Zdravniški nasveti zastoj.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:**

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljate je
slededci:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

27. febr. 1905.

Tukaj delo le počasi napreduje.
A upamo, da se kmalu obrne na
boljše.Društvo sv. Alojzija lepo napre-
duje. Sedaj si gradi svoj lasten
dom z veliko dvorano, ki bode po-
sebnost v korist tukajšnjim društvom,
posebno za zabave in društvene seje.
Imeli smo tukaj dve poroki. Ro-
jak Alojzij Zupančič se je poročil
z gospodično Amerikanko, Vinko
Sadar pa s Slovenko, gospodično
Josipino Potokarjevo.Novo poročenic obilo sreče, "Gl.
Svobodu" ki stoji na braniku zati-
ranih slojev, pa obilo naročnikov.

Opazovalec.

Iz Bučke, okraj Krško.

9. febr. 1905.

Našega dičnega "gaspuda" silno
ježi, ker sta v občinskem odboru
dva odbornika nad večino več, ki ne
trobita v farški rog. Ali če kdo
misli, da je naš Nacek obupal se
silno moti. On se že sedaj priprav-
lja po znanem jezuitskem receptu:
namen posvečuje sredstva za pri-
hodnje volitve.Tako je naročil vsem dotžnikom,
da mu vrnejo denar. Seve, on je
najprvo ta denar izsesal iz faranov,
potem jim ga posodil proti obrestim,
tako da mu je neslo dvakrat v nje-
govo nenamerno bisago.Ako bi bili naši farani pametni,
bi temu nadutemu popu uže zdavna
pokazali pot iz župnišča. A naši
farani bodo še v prihodnje pomagali
polniti njegovo malho, saj so pred
leti podpisali list, na katerim je bilo
zapisano, da se prepuščajo dohodki
javnih sejmov njegovemu žepu.
Isti znašajo 3000 kron na leto.Toliko za danes o našem Naceku
Kutnarju, župniku s kosmato vest-
jo. Šepidem.

Griblje, Kranjsko.

8. febr. 1905.

Tudi z Jožetom Romenom, podze-
meljskim župnikom imamo svoj
križ, ker je baje podvržen vplivu lu-
ne. Včasih se ta vzor nebeskega
agenta tudi malce zlaže. Pa saj to
nič ne de. Njemu bode že bog gre-
he odpustil, ko je vendar z njim
vsaki dan v direktni zvezi.Kakšen prijatelj resnice je žup-
nik Jože Romen, dokazuje to, da
laže, da nima organista in da občina
ne plačuje zanj. Saj je vendar on
pred štirimi leti vzel nadučitelju or-
glanje. Torej naj samega sebe pri-
me za nos.Župnika podpira pri izkoriščanju
težakov njegova sestra Kati. Po
dnevi reglja kakor žaba nad njimi,
zvečer morajo pa do 11. ure pri-
luči delati, kakor da bi živeli na
Kranjskem še v dobi tlake.Deklo, ki je služila sedem let pri
njemu je nagovarjal, naj si nikar
ne poroči. Ko je uvidel, da njegovo
besedičenje nič ne pomaga, jo pa ni
hotel poročiti. Ko je odšla v bliž-
no faro k poroki, je pa še tje stegnil
svoj nos, da bi zabranil poroko, kar
se mu ni posrečilo.Sestra njegova je jako "pobožna".
Vsako soboto gre k spovedi. Tako
vsaj trdijo tercijalke. Jaz pa me-
nim, da ima zelo črno dušo, ker jetolikrat odvéze potrebna in ker njen
jezik ne pusti nikogar v miru.Tako se nam godi v Krajini. Na
eni strani plačujemo visoke davke,
z druge strani nas pa odirajo žup-
niki kakor Jožef Romen. Daj, pa
daj, dokler imaš kej. Ko bodeš pa
čisto oskubljen, pa pojdi v Ameriko
umirat v rudnike, rudotopilnice in
druge peklu podobna podjetja.

Resnicoljub.

Frontenac, Kans.

28. febr. 1905.

Prosim vas, sodr. urednik, da mi
dovolite nekoliko prostora v vašem
listu, da opišem afero, katero sem
doživel z "Novo Domovino". Jaz
bi te zadeve ne spravljaj v javnost.
A primoran sam izvršiti to, ker mi
upravitelj katoliškega lista ni odgo-
voril na moja pisma.V minolem letu, v mesecu aprilu
sem naročil "Novo Domovino" in
tudi poslal \$2. Ali čez nekaj dni so
me zopet tirjali. Pisal sem jim, če
se v upravnistvu prijeti denar. Od-
pisali so mi: ne! Poslal sem zopet
\$2.50, ki je pa komaj zopet zado-
stovalo za en mesec.Preselil sem se namreč v drugi
kraj. Pisal sem trikrat naj prena-
rede naslov. Zaman! Ostalo je pri
staremu.Po preteku enega meseca sem se
vrnil zopet na staro mesto. Mislim
sem, da dobivam list na stari naslov.
A zopet nisem dobil nič. Pisal sem
znova upravnistvu. Vse zastonj!
Upravnistvo je imelo denar, jaz sem
pa brez lista.Obelodanil sem to afero, da zvě
širša javnost kako upravnistvo "N.
Domovine" postopa z naročniki, ki
so storili napram listu svojo dolž-
nost. Pisma ne pomagajo, torej naj
pa sodi javnost o moji aferi.

John Gregorčič.

Glas iz Jolietu.

Čudno, pred vsem čudno se mi
zdi, da ni glasu več iz naše kato-
liške naselbine v naš priljubljeni list
"Glas Svobode", ki je včasih, sem
intje prinesel kaj pikantnega izza
kulis našega zverženega župnišča.
Človek se nehote vpraša po vzrokih
te čudne molččnosti; posebno sedaj,
ko vendar ni vseeno: se li govori ali
ne, ko se v naši fari vendar gradi
poslopje božjega hrama, ki bo kra-
silo, v pogledu vnožja ali vrha to
prilichno industrijsko mestce v vsa-
cem oziru dokaj dostojno. Ta božji
hram bode res veličastno poslopje,
na katero ne bo ponosno le beraško
ljudstvo v Jolietu, ampak vsak od-
ličan meščan, ki se zaveda svojih
vrednostnih papirjev, katere ima na-
ložene na zaupnem zavodu denarne
shranitve. To vam bo stavba, ki bo
stala to skrbno faro nad \$250,000
predno bode zabit zadnji žrebelj na
prižnici ali oltarju. Da, to bo prva
cerkev, katere župnik se je drznil
tako daleč, da si upa izmoliti iz lju-
di njegove fare toliko krvavih cen-
tov za blesteči lišp in nakit te ve-
like stavbe. Zakaj je bilo potreba te
stavbe, ki se tako veličastno vzdig-
uje nad Jolietom pač ni umevno
nobenemu teh faranov.S strani faranov se celo trdi, da je
nečimurnost in prevzetnost župniko-
va, da on na račun trdo zasluženih
novcev špekulira, da bi zadobil pri
cerkveni upravi kakšno višjo služ-
bo, škofa ali kardinala. Tujec, ki
bi se prvič mudil v Jolietu, bi poleg
te stavbe sodil, da so farmani te cer-
kve sami milijonarji. A pritem bi
se prav kravav varal. V Jolietu, ki
živi povprečno do 6000 Slovencev se
nenahaja niti eden, ki bi premogel
nad 50,000, razun fajmoštra, o kte-
rem trdijo, da premore od 40—50
tisoč dolarjev, za katere pa gotovo
ni prodajal ne soli ne pomaranč, niti
enkrat za nje potočil ene kapljice
znoja.Če odštejemo vse trdke, ki se pe-
čajo največ s "salooni" in en par
"grocerij" od onih 6000 ljudi, do-
bimo okrog 40—50 "buzenesma-
nov", kar znaša procentno približno
0.825. Iz tega sledi torej, da o kak-
kem intelektualnem ali špekulativ-
nem "buzenesu" ni govora, ker so
ostali zgolj delavci, ki delajo v
čmelcah in "dratovnah" in ki za-
služijo povprečno \$2 na dan. Na
kakšen način je prišel Sušteršič torej
s takim predlogom na dan mora iz-
ključno le on najbolje vedeti. Saj
nam je znano tudi, da stara cerkevni bila razun božičnih dni nikdar
polna. Čudno se enim pač ni zdelo
kako to, da je vse tako prišlo. Po-
sebnost se pa tistim ni videlo nič "ne-
umnega", koji pozna stebre tega za-
vrženega cerk. odbora. Če bi se od
tistega bedastega in zabitega tepca
Nemaniča, ki čuje plot žvižgati pri-
čakovalo kdaj kaj pametnega, potem
bi moral človek sploh najprvo zno-
reti, potem bi bil sele sposoben spre-
jeti, njegove čezvse neumne in su-
rove stvari. Tako zabitega človeka
Joliet sploh nepremore kot je ta
butica.Pač žalostno, da se puste Jolietski
rojaki takim tepcem skubiti. Zato
bi bilo kaj pametno, da bi rojaki na-
redili enkrat za vselej konec temu
prosjačenju za lišp in nečimurnost
nepotrebne stavbe, ki bo Slovincem
v Jolietu še marsikaj krvavi cent
požrla v svoje nenasitno žrelo in
žrelo nenasitnih in oholih vampežev.
Zatorej rojaki zavedajte se in
pokažite ob vsaki priliki tem lenu-
hom — zobe! Obilo vspela želeč
Vam, urednik "Gl. Sv.", vsem roja-
kom pa, ki niso tako bedasti, da se
dajo farjem skubiti, presrčen po-
zdrav!

Pravični Jolietčan.

Glencoe, Ohio.

5. marca 1905.

Tudi pri nas čitamo "Gl. Nar.",
list, ki se po krivici nazivlje "List
slovenskih delavcev v Ameriki".Na ta list so naročeni nekateri
gospodarji, ki imajo po več delav-
cev na stanovanju, in tako zvemo,
kaj g. Sakser in njegovi uredniki
podajajo slovenskemu narodu v
Ameriki kot duševno hrano.Človek, bi ne verjel, ako bi sam
ne čital, da se g. Sakser iz nas
kar očitno norčuje.Nekoč sem čital, da je g. Sakser
odpotoval v Hot Springs, Ark., da
si okrepča svoje zdravje. Notica
je bila tako prikrojena, kakor da bi
g. Sakser pričakoval, naj mu slo-
venski ameriški delavci izkažejo
svojo udanost s tem, da bi mu
morda želeli vesele in srečne dneve
v kopališču.Gotovo mene ne briga, ako g.
Sakser trosi svoj denar v New
Yorku, ali Hot Springs ali pa v
stari domovini. Ali eno me briga!
Slovenski delavci, ki smo pripo-
mogli g. Sakserju do blagostanja,
nekdanjemu "radikalnemu" Sak-
serju, ki je stal na strani delavcev,
dokler je bila njegova denarna moš-
nja še mršava in suha, nismo pri-
čakovali, da se bode ta človek ke-
daj iz nas javno norčeval.Jaz, "gospod" Sakser, da se iz-
razim po "Gl. Nar." jovialni gospod
Sakser, pojdem v toplice, odpotu-
jem v staro domovino, da si okrep-
čam svoje zdravje. To se istotako
glasi, če bi kdo rekel: "Jaz imam
denar, katerega so mi ti slovenski
delavci znosil v moj žep. Za ta
denar se jaz lahko zabavam, ker
sem bolj pameten kakor ti. Seve,
ti pa le vmiraj v rudokopih, rudo-
topilnicah in družih ameriških pek-
lih."G. Sakser zabavlja kot "Vseslo-
van" proti Madžarom in "čifuton".
Drugi dan pa poroča, da je v družbi
pristnega žida Brauna in predsed-
nika Roosevelta jedel golaž.O rusko-japonski vojni poroča
dan za dnevom, da so Japonci te-
peni. Po njegovih poročilih bi mo-
rali Rusi zasedi že vsi Japonsko.
V resnici je pa nasprotno. Rusi
so bili poraženi na morju, Port
Arthur je padel in Japonci stoje že
pred Mukdenom v Mančuriji.Gotovo sem kot socialist nas-
protnik vsake vojne, vsacega krvo-
litja. In tako misli vsaki človek,
ki ima količjak človekoljublja v se-
bi. Vsacemu takemu človeku se
ne gre, kdo bode zmagal, ampak
želi konec vojne.Povsem drugače je g. Sakser.
Po njegovih nazorih ne sme biti
vojni preje konec, dokler Rusi ne
bodo zasedli Tokio in magari če se
pokolje na milijone ljudi. In to
imenuje g. Sakser kulturno delo
Slovanov???G. Sakser psuje v svojem listu
ruske rezerviste, ki imajo ženo in
otroke, in ki niso tako neumni, da
bi šli v klavnico na Daljni Vtok.
On jih imenuje strahopetneže! Ne-
vemo zakaj pogumni g. Sakser z
vsemi svojimi uredniki ne odide na
Daljni Vtok, da bi prelil svojosrčno kri za ruskega avtokrata in
morilca svojega lastnega naroda,
Nikolaja II.Jaz vem, da gospod Sakser kaj
sličnega ne bode izvršil, kajti on se
ravna po izreku: "Sladko je za do-
movino umreti, a še slajše je na
svetu živeti." Drugim bomo
rekli, da so strahopetci, sami se pa
tudi ne bomo pokazali, da smo
junaki."G. Sakser hvali ruskega carja,
njegovi uredniki celo napivajo car-
ju, morilcu, ki je dne 22. jan. t. l.
spustil svoje divje zveri — kozake
na ruski narod, na žene in otroke.
Za ruske delavce, dijakke in kmete,
ki se bore za svobodo ruskega na-
roda, pa ima ta gospod le grajalne
besede.Tak je gospod Sakser v pravi
podobi. Povedal bi lahko še mar-
sikaj, a postal bi preobširen, ako
bi hotel vsa protislovja navesti, ka-
tera najdemo v Sakserjevem kup-
čijem listu.A eno mu vendar svetujem. Se-
daj je g. Sakser povečal svoj list.
A v naši naselbini smo se pa pre-
pričali, da so večinoma vsa poročila
pisana v prid mogotcem, zatiral-
cem in izkoriščevalcem delavcev.
Do sedaj smo rabili Sakserjev list
za neki gotovi kulturni namen. Ali
sedaj ga bomo rabili za zavijanje
smodnika pri raztreljanju pre-
moga v jami. V ta namen mu pa
svetujemo:"Mesto glasilo slovenskih delav-
cev, naj zapiše na glavi "zavijanje
resnice po slovenskih frakarjih v
Ameriki".Za list naj vzame boljši papir,
ker ta je preslah za zavijanje smod-
nika. Na papir mu pa razen gesla
ni treba tiskati nijedne besede."Toliko g. Sakserju in njegovemu
listu.Slovenskim zavednim delavcem
pa kličem: "Podpirajmo "Glas
Svobode", da bode kmalu pričel iz-
hajati kot dnevnik, da bode lahko
dan za dnevom pobijal laži, katere
prinašajo umazani kapitalistični
listi.

Nace Žlembegar.

"Novi Domovini" v potolažilo,Na noto, izvirajoča baje iz She-
boygan, Wis., glede kakovosti in
lastnosti jednot v Ameriki, bomo
ob času, ko se odpre javna disku-
zija za drugo gen. zborovanje S.
N. P. J. temeljito odgovorili. Celi
bandi, ki težko vidi novo jednoto
brez "K" titulacije, bomo tako po-
svetili, da ji bo posla vsaka volja
do zabavljanja napram tej jednoti.
Istodobno se zna zgoditi, da bo
imela ta črka od tedaj čisto normal-
no lastnost tudi v najbolj katoli-
škem abecedniku. V dosego tega
se bomo — opirajoč na ustavo in
zakone ameriške — poslužili taci
sredstev, o katerih smo prepričani,
da pridemo tej golazni do živega.
To naj si, zapišejo vsi "K" alfa-
betje za svoja dolga ušesa.Nebesnemu agentu v Sheboygan-
u pa svetujemo, naj ne hodi pre-
več na solnce, ker ima preveč masla
na glavi. Kako lepa bi bila njego-
va slika, ako bi jo pokazali sloven-
skemu narodu v popolni nagoti.Mi nismo prijatelji osebnega bo-
ja. Ali če kdo vtika svoje umazane
prste v ogenj, ki ga ne peče, potem
je treba takemu vsiljencu potegniti
krinko raz obraz.Mi ne prosimo za vstop v našo
jednoto po hišah. Zavedni rojaki
vstopajo v našo jednoto, ker vidijo,
da so v naši jednoti, njih koristi
dobro zavarovane.Naša jednota še leto dni ni stara,
a že šteje nad 700 članov. In to
je naša najboljša reklama, najbolj-
ši dokaz, da so ameriški Slovenci
pričeli uvidevati, da svoja društva
lahko sami vodijo, ne da bi kutarji
imeli kaj govoriti pri tem.

Resnicoljub.

**Radi enega hleba kruha sto dni
v prisilno delavnico.**Kako trd in neizprosni je zakon
napram vbojim, dokazuje nasled-
nja dogodbica, ki se glasi kakor
kaka pravljica.Te dni so poslali livarja Frica
Krappmanna sto dni v prisilno de-
lavnico, ker je z voza ukradel hle-
bec kruha, kojega je hotel nesti
svoji lačni ženi in svojim 6 glad-
nim otročičem.

Že od božiča sem je bil brez dela.

A nekega dne je videl na cesti stati
voz naložen s kruhom. Spomnil
se je svoje gladne družine in vzel
je z voza hlebec kruha. Ali takoj
ga je zapazilo oko "pravice", ki
posebno strogo čuva male tatove—
siromake.Krappmanna so zaprli in sodniki
— o ironija — ga je obsodil na \$50
globe. Ker Krappmann ni mogel
plačati globe, so ga poslali za 100
dni v prisilno delavnico.Pravica je zopet enkrat slavila
svojo zmago. Po nazorih vseh hi-
navcev in farizejev je zaslužena
kazen zopet dosegla zločinca. Člo-
vek, ki je ukradel predmet za 5c
vrednosti, mora za sto dni v ječo.
Njegova bolna žena in otročiči pa
doma umirajo gladi. Človek je v
resnici lahko vesel, da živi na tem
svetu, na svetu bratoljublja, pravi-
ce in reda.**Somišljeniki naročujte in
priporočujte "GLAS SVOBODE".****LIEBICH Slovenski fotograf**poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male sli-
ke po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.

CLEVELAND, O.

F. J. SKALA & CO.

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.Pošiljanje denarja, izmenjevanje
tnjih denarjev, izterjatev denarja
in vrednostnih stvari po celem
svetu, sesobno v Avstro-Ogrski in
Zdr. državah.Ustavljanje plačilnih in drugih
pravnih listin. Dedščine.Zastopniki družb: bremške, ham-
burške, antverpske, rotterdamke
in francoske prekomorsko—vožne
črte. V New Yorku in ostalih ev-
ropejskih pristaniščih sprejmo pot-
nike naši zastopniki. 7 slučajih
zadržka oziroma zaprek potnikov,
obrnite se na nas.**POZOR!****Puebličani!**Zima je tu! V zimskem času se
človek rad pokrepča z dobro pijačo,
in zabava v veseli družbi.Dobra pijača dela dobro voljo in
veselje kar pomeni za delavca mno-
go ki je redkokdaj prost.Vsed tega naj rojaki obiskujejo
take kraje, kjer se to dobi. Pri
meni ne manjka niti ene stvari, s
katero bi ne mogel v tem oziru
postreči vsakemu.Pridite in prepričali se bode-
te sami!

Z odličnim spoštovanjem

Nick Starašinih

604 S. Santa Fe Saloon,

GROVE, PUEBLO.

500 mož potrebuje za Rainer-
jevo pivo in Bourbon Wis-
ky piti, fine smodke kaditi in se ve-
seliti.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

SLOVANSKA TOBAČNA TVORNICA.Mi kupujemo in prodajamo na
debelo pravi bosanski in turški to-
bak, radi tega lahko prodajamo
ceneje cigarete, smodke in tobak
kakor vsaktera ameriška tvornica.
**5 škallij najfinejših cigaret, v
vsaki po 100 cigaret, skup-
no 500 cigaret stane
le 2 dolarja.****5 škattel najfinejših smodk v vsa-
ki 50 smodk, skupaj 250
smodk stane le \$3.00****6 velikih zavojev najfinejšega
bosanskega tobaka stane
le 2 dolarja.**Cigarete, smodke ali tobak po-
šljemo vsakomur na poskušnjo, da
se prepriča o finosti tobaka, ako
nam se v pismu pošlje za 50c po-
štne znamk, kolikor je potrebno,
da se za pošiljatev plača poštino.V pismo zapišite Vaš natančen
naslov, pismo pa naslovite na:**Croatian Tobacco Co**

43 Jefferson Str.

NEW YORK CITY.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHAR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Vstop.

Novo društvo "Triglav" št. 19 v Stone City, Kans.: Ivan Kovač št. 670; Frank Straus št. 671; Ivan Hrovat št. 672; Andrej Hrovat št. 673; Andrej Domevšek št. 674; Jakob Mlakar št. 675; Ivan Zupančič št. 676; Pongrac Jurše št. 677; Alojs Mandelj št. 678; Anton Brunovič št. 679; Ivan Spruk št. 680; Ivan Speiser št. 681; Frank Domevšek št. 682; Ivan Mlekuš št. 683; Anton Pernat št. 684; Ivan Camlah št. 685; Ivan Novak št. 686; Andreas Roschitz št. 687; Ignac Černe št. 688; Alojs Kovač št. 689; Ivan Zingel št. 690; Frank Speiser št. 691. Društvo šteje 22 udov.

Novo društvo "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Josip Seliskar št. 656; Ivan Teran št. 657; Ivan Somrak št. 658; Frank Gimpel št. 659; Jakob Butala št. 660; Frak Hribar št. 661; Louis Furlan št. 662; Josip Pregel št. 663; Andrej Petrič št. 664; Josip Hubat št. 665; Andrej Jereb št. 666; Martin Slobir št. 667; Ivan Koščak št. 668; Mihael Galjot št. 669. Društvo šteje 14 udov.

MARTIN V. KONDA, I. r. tajnik.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.
 John Duller, tajnik.
 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. V društvo vstopi lahko vsak Sloven ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.
 D. Badovinatz, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J." v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi
 Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača.
 Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklaučiča na Sygen. V mnogostevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi
 Odbor.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v Ravensdale, Wash.
 Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So, Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J." v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi najljubše
 Odbor.
 Frank Levec, tajnik.
 Kamp 31, Pittsburg, Kans.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Sodelavci se vabijo v društvo.
 W. Sitter, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House.
 M. Žugel, tajnik.
 P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J." v Whelling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. K mnogobroj- nem vstopu v društvo vabi vljudo
 Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14. "S. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cesti.
 Andrej Masle, tajnik.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Društveniki naj se vdeležujejo sej redno in točno, ob enim pozivljemo rojake da pristopijo v mnogostevilno i čilo društvo.
 Ivan Lebor, tajnik.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vr-banka.
 Alexander Seichnitzer, tajnik.
 578—10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Triglav" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Društveniki naj se vdeležujejo redno in točno, ob enim pozivljemo rojake, da pristopijo mnogostevilno v čilo društvo.
 Ignac Pečnik, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Seliskar-ja. Za vstop v čilo društvo vabijo se vsi Slovani.
 Ivan Somrak, tajnik.
 Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsakega meseca v dvorani M. Kochevar-ja 1217 Ellier Ave.
 Društvo vabi vse rojake, ki se niso člani kakoga društva, da se vpišejo v novo društvo.
 Odbor.

Nazdar rojaki!

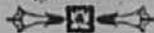
Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča

MARTIN POTOKAR,
 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Telefon štey. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

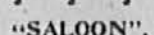
MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagi,
 se priporoča rojakom v izde-
 lovanje nove in popravljanje
 stare obleke, katera bo izgle-
 dala kakor nova. Vse po-
 zmerno nizkih cenah.

ROJAKI V LORAIN IN OKOLICI
POZOR!

Podpisani si usojam naznanjati sl. občinstvu da sem otvoril na 10. Ave., East of Oakwood Str. novo-urejeni

"SALOON",

kjer točim najboljše pijače in pro-

dajam izvrstne smodke.

Moje geslo je: ne vrjeti, ne da

bi se človek sam prepričal! —

K mnogobrojnemu prepričevan-

ju tega, se vsem najtopleje pripo-

ročam:

FRANK JUSTIN,

Tenth Ave., E. of Oakwood Str.

LORAIN, OHIO.

POZOR NA NOVOST!

Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuval. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuvala, vsako od teh je delano po najnovejšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bode da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna: belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni.

Pridite in preprečali se bode!

M. KARA,

706 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

Pazite, da bode želodec v redu,

in ni se vam treba bati za vaše zdravje. Želodec je središče, vir zdravja in je tudi vir vseh bolezni.

Bolni želodec provzroči: Izgubo slasti do jedil, bel jezik, težko dihanje, omotico, slabo prebavo, glavobol, koliko, krč, zgago, slabo spanje in zapečenost. Nedirektno iz želodca pa izvira: Pegi na koži, zlatenica, zabasanost, driska, disenterija, živčne bolezni, bolezni na ledvicah in mehurju, bolezni na jetrah in nečista kri.

"Hermanekov Angeljski balzam"

je najboljšo zdravilo za želodec. Po jedi naj se ga spiije eno ali dve polni žlici in vspeh je zagotovljen. Cena 75c, po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja J. C. Hermanek, lekarnar, 585 S. Centre Avenue Chicago, Ill.

PRODAJA

zaostalega in razložba spomladenskega blaga.

Popolna razprodaja zimskega blaga. Mi potrebujemo prostora za spomladansko blago in radi tega prodajamo vse po najnižjih cenah. Te cene so veljavne le za ta teden.

38 palcev široko "Mohair" blago — mornarsko modre, rjave ali črne barve
 stane jd. le..... 48c

Volneno blago — panama, "serge" ali sicilijansko "mohair" blago v najrazličnejših barvah. Stane jd. le..... 59c

45 palcev široko blago za obleke — sama volna, posebno uporabno za srajce in obleke v vseh barvah. Stane jd. le.... 79c

Svila ali volneni krep iz kitajske — 44 palcev šir. v najrazličnejših vzorcih.
 Sedaj stane jd. le..... \$1.25

Odeje. Imamo 25 ducatov odej, katere moramo prodati. Velikost odej: 2 1/4 x 2 1/2. Vsaka vredna 85c, a sedaj jih prodajamo po.... 58c

Fino blago za bluze, jako podobno svili, fino tkano in raznih vzorcev. Prodojalo se je po \$t jd. Sedaj stane jd. le..... 48c

Preproga iz oljnatega blaga najnovejših vzorcev. Jd. vreden 89c, sedaj prodajamo stirjaški jd. po..... 29c

Ženske obleke za sprehod iz finega sicilijanskega "Mohaira" v raznih barvah. Vsako obleka vredna \$5, ki stane sedaj \$3.98

Ruske obleke za dečke iz sivega ševijota, okrašene z medenoml gumbi. Mera: 2 1/2 do 8 let. Ale dve obleki iz istega blaga za dečke v starosti od 8 do 14 let, se prodati vsaka po..... \$2.48

Ovratnice iz črne svile, široke ali ozke. Vredna vsaka 15c, prodajamo sedaj po..... 5c

Prodajalec STONICH, vprašajte po štey 22.

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Farska bisaga na delu. — Ubogo naše ljudstvo! Jedva se zmore bremena, ki mu jih nalagajo država, dežela in občina, na robu gospodarskega propada je že, a vendar je naš duhovni gospodje, ki se izigravajo za člane prijatelje slovenskega ljudstva, neusmiljeno izjemajo, pi-jo mu kri in mozeg in mu hočejo izprešati iz žepa zadnji belič. Že tukaj v Ljubljani, kjer za popovsko bisago menda ne cvete baš preveč bujno pšenica, si razni pobožni berači takorekoč kar vrata podajajo. A kaj šele na deželi? Tu pa ne pride skoro teden, da bi kmetič ne imel na vratu kakega kapucina, frančiškana, salezijanca in kakor se že zovejo ti razni menihi berači, ki prihajajo od blizu in daleč na našega kmeta, da mu izpraznijo mošnjiček. Tem beračem so se v novjšem času pridružile razne cerkvene družbe, ki so si postavile za cilj, da z denarjem, izprešanim iz najrevnejših slojev našega ljudstva, grade najrazkošnejše cerkvene palače. Tako so si zgradili frančiškani cerkev na Brezjah in v Mariboru. Za cerkev v Mariboru so kutarji n. pr. iztisnili iz slovenskega kmeta nad en milijon kron. Komaj so "očetje" frančiškani malo ponehali guliti naše ljudstvo, že si je fajmošter v Rajhenburgu Jožef Cerjak izmislil, da bi ne bilo napačno na tuje stroške zidati novo cerkev. Osnova je cerkveno stavbno društvo, ki je sedaj s tisoči in tisoči "hrulacijami" preplavila slovenski svet.

"Vabilo" za vstop v to cerkveno družbo se glasi:

Ce plačas 12 kron, boš deležen teh in teh dobrot: brale se bodo zate maše, opravljale se bodo zate molitve in, če umrješ, pa še za teboj zapoje "libere", da prav gotovo prideš še gorak v sveta nebesa, pa seveda samo pod pogojem, ako plačas. Če ni to simonija, ostudno barantanje z vero, potem ne vemo, kaj bi imenovali s tem imenom! In da bi čim več neumnih kalinov izvalili v svoje mreže, jim obljublajo v nasprotju z drugimi enakimi družbami — večne maše. Kakor bi bile te najboljše plačilo! Kdaj bo že naš narod uvidel, da mu take maše ne morejo pomagati, najsi že duša gori v peklu ali se raduje v nebesih? No, žalibog pa bo še to dolgo trajalo, da se ljudstvu odpro oči! Cerjak je v kratkem času nabral za naše razmere ogromno vsoto 45.000 K, a še ni zadovoljen, še hoče naprej guliti in odrati našo nerazodno narodno maso. Nabero se ogromne vsote, a nikdar se ne ve koliko, in ako se zgradi cerkev, ni nobenih računov, vse izgine v — farovski bisagi. — Slovenski narod kdaj se bode spametoval in dal oderuhom toliko za- služeno brco? Da, kdaj?

— Na ribniški zemlji cvete klerikalizem na vso moč lepo in kadar duhovniki žanjejo, imajo kašče do vrha polne. Ljudstvo imajo skoro popolnoma v rokah in zato je zanimiv vsak slučaj, ki kaže, kake sado-ve redi verskonravna vzgoja teh duhovnikov. Uprav klasičen je slučaj, ki ga je zabeležil neki klerikalni list. Tam čitamo med dopisi "z ribniške zemlje": "Nečloveški sin je imel svojega 85letnega očeta zaprtega v svinjaku, ki se je nahajal v živinskem hlevu. Šele bližajoči orožniki so rešili očeta iz tega nedostojnega bivališča." — "Spoštuj očeta in mater" velela božja zapoved, tako zvani Kristusovi namestniki pa tako dobro vzgajajo preprostoljudstvo, da delajo katoliški sinovi s svojimi starši grje kokor z živino.

— Škofovi zavodi v Št. Vidu. Škof Anton Bonaventura je mojster v ožemanju tiste uboge pare, ki se imenuje kranjski kmet. To se je videlo posebno v prvih časih nabiranja za škofove zavode. Toda sčasoma so se ljudje tega večnega odiranja vendar naveličali. Tudi trdni klerikalci so se začeli upirati in zdaj je škof že vesel, če izpreša 400 K vsako četrletje. Čim manj dobi od kmetov, toliko bolj pritiska na duhovščino. Vpeljal je po-

sebno takso, ki mu jo mora plačati vsak kranjski duhovnik, če dobi kako službo. In ta taksa je prav znatna. Fajmošter v Naklem pri Kranju bi vedel o tem nekaj prav zanimivega povedati. Pa tudi drugi duhovniki. Tako je neki katehet v Idriji moral škofu plačati za zavode 200 K takse, ker je dobil katehetsko službo. Ali ne smrdi to nekoliko po simoniji? Prav razvedni smo, kje bo dobival škof denar za vzdrževanje svojih zavodov, ko niti denarja za stavo ne more skupaj spraviti. Odrli bodo vbogi slovenski narod za zadnji vinar.

— Krščanska mati. Nekdaj sta živela zakonska Franca in Tone S v Ligojni pri Vrhniku v najlepši zakonski sreči. Žalibog je gmotno stonje prva kača v ljubezenskem paradizu. Materijalne razmere so bile vzrok, da je naš Tone šel v Ameriko. Ženo je pustil doma. Pobožna žena, pobožna poslušateljica božjih namestnikov, se je le malo časadržala dolžne zvestobe. Zgodila se je nesreča. V blagoslovljenem stanju je Franca premišljevala, kako se reši zadrege. Neka ji vdana prijateljica ji je nasvetovala sledeče: Ti otroka, ko se porodi, lepo v bato zavij, daj ga v škatlji in to položi ob cesto, kjer mnogo ljudi gre, ter napeluj šolske otroke, ki ob isti cesti v šolo gredo, naj pazijo, da kako škatlji-ko najdejo, in vse bo potem dobro. Tako se je tudi zgodilo. Pobožna žena je, ko je otroka povila, storila kakor ji je pobožna kača našepetala in zgodilo se je vse tako, kakor je bilo preje naslikano, samo z razliko, da je ta zgled krščanske matere — izginil in sicer brez sledu. "Slavna" žandarmerija se trudi ta original krščanske matere najti, da ga dotični oblasti predstavi, ki ga bode pončia v pravil materinski ljubezni.

— Prijazen fajmošter. Nekje na Kranjskem je fajmošter, ki je na svečnico prav presrečno moledoval, naj ljudstvo veliko prinese k ofru. To se je tudi zgodilo. Le žal, da se je fajmošter opoldan od veselja tako napil, da je bil za vsako delo nesposoben. Popoldan bi moral pokopati nekega kovača, a tega na noben način ni hotel storiti. Pijan je vpil: "Jaz ga ne bom pokopal, za takega cigana ne bom molil." Ker se je pokop torej brez duhovna kpnčal, vložili so neutolaženi sorodniki pritožbo in zahtevalo, da se rajni prekoplje in še enkrat s cerkvenimi ceremonijami pokoplje.

— Nesreča. Delavec Ivan Korošec je padel pri delu na Jesenicah z višočine sedmih metrov in si pri padcu tako polomil rebra, da je malo upanja, da bi okreval. Prepeljali so ga z južnega kolodvora z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Vlaka sta se obdrgnila na tržaški progi južne železnice. Pri tem sta se strojevodja Andrej Finc na glavi, kurjač Ant. Rozman pa na nogi tako poškodovala, da so ju morali v kupeju prepeljati na tukajšnji južni kolodvor, od tod pa z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Lakota v Srbiji. Iz raznih srbskih pokrajin iz okolice Timoka prihajajo vesti o lakoti. Vlada je nakupila na Turškem več vagonov koruze, da jo razdeli med stradaljoče.

— Tatvina na pošti. Za narodno banko v Belgradu se je odpotislalo iz Kremenice na Ogrskem 144 zabojčkov srebrnega denarja. V Kis Körösu so pa konstatirali, da enega zaboja s 50 kilogrami manjka. Preiskava je uvedena. Ukradenega denarja je bilo okoli 10.000 K.

KJE JE Gregor Tomšič, po domače Oslakov Gregor iz Luže, doma iz doberniške fare na Dolenskem. V Ameriko je prišel pred enim letom. Kdor vé za njegov naslov, naj ga naznani Josipu Plavcu, Taylor, King Co, Washington.

Naznanilo.

Vse člane društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill. S N F J, se naj- uljudneje obvešča tem potom, da po sklepu društvene seje z dne 5. febr. t. l. vplačajo vsi člani po 50c v rezervni sklad. Ta svota naj se vplača v dveh obrokih po 25c in sicer z mesečnim doneskom marca in aprila.

Ta sklad je namenjen za društvene potrebe. Odbor,

Napoleon in njegov zdravnik.

Napoleon se je jako bal mrtvouda. Nekega dne je vprašal svojega zdravnika Corvisarta o karakteru te bolezni.

"Mrtvoud je vedno nevaren," odgovoril je Corvisart, "vendar so pa pojavi, ki ga naznanjajo. Redkodaj pa zadene svojo žrtev brez naznanjajočih pojavov. Prvi napad je malenkosten — da rabim pravilno frazo — je poziv brez troškov, drugi je poziv s troški, tretji je pa obsodba v zapor."

Ako pomislimo, da je Corvisart sam umrl po tretjem napadu, le dokazuje, da je bil sam malomaren.

Mi ne mislimo na prve pojave vsakere bolezni — pomanjkanje slasti do jedil, telesne slabosti ali glavobol, dasi vemo, da Trinerjevo, zdravilno, grenko vino v taci- slučajih hitro pomaga. Ako imate to domače zdravilo doma, rabite ga vselej, kedar vam prihaja slabo. Ena sama doza vas ozdravi. Ta lek lahko rabijo otroci kakor odraseni, ker nima v sebi otrova, ne omotnih tvarin. V boleznih, ki izvirajo iz želodca, živcev in krvi, pomaga sigurno. Ako hočete ojačiti in čistiti svojo kri, ta pripomoček vam bode to zvršil.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York V. Y.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši. Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri, ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču. Prideluje se iz kranjskega brinja.

Emil Bachman

Največja slovenska
trgovka.

Izdeluje družbene snake,
gumbe in zastave.

Cene različne po naroči
lu. Za vsako delo se
jamči.
Pišite slovenski po brez-
plačni cenik.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod
Tyl je dobro znan mej Slovenci valed svojega ličnega in tr-
pežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIZJIH CENAH.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je
po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupeljo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam,
na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno
vlezano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

NOTARSKA pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela
(Vollmacht), kupna, dolžna pisma,
prošnje radi vojaščine itd. Oddal-
jeni rojaki dobe pismena pojasnila
brezplačno, ako prilože za 2c.
znamko za odgovor.

William Sitter

Claridge, Pa.

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Hava-
na smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zas-
topnik največje veletrgovine J. &
S. J. FIRTH, najboljšo žganje,
likerje in vino
210-212 Ontario St. Cleveland, O

NAZNANILO.

Opozorjam slovenske trgovce—
saloonarje in tudi drugo p. n. ob-
činstvo na importirano brinje iz
Ljubljane, iz katerega kuham sam
najbolji brinjeveol. Dvanajstina
steklenic stane \$15. poleg pa mora
vsakdo sam plačati prevozne troške
Kdor hoče dobro kapljico brinjev-
ca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja

1199 St. Clair Str.

CLEVELAND, O.

Poskusite

najboljše unijske
A-B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.

Postrežba točna. Cene nizke.

RAZNO.

— Kulturonosci med divjaki. —
V Parizu so zaprli dva uradnika,
Gauda in Torqueta, ki sta službova-
la v francoski koloniji Kongo v
Afriki, a sta bila zadnji čas doma
na dopustu. Dolže ju nezastlianih
surovosti. Tako je Torquet lansko
poletje v družbi z drugimi uradniki
nekega domačina zvezal ter mu
vtaknil v usta dinamitno patrono,
ki je reveža na grozovit način us-
mrtila. Nadalje ga dolže, da je ne-
kemu zamorcju odsekalo glavo, ki jo
je skuhal ter to juho poslal rodbini
umorjenega. Taki so kulturonosci
v službi kapitalistov! Menda bo tre-
ba, da prično divjaki kultivirati ev-
ropejske narode.

— Kaplan — morilec. V Sedlci
na Češkem je kaplan Anton Stolba
streljal na sodnega pristva dr. Kob-
larja ter ga smrtno ranil. Tudi na
sodnika Novaka je streljal, a ga le
neznatno zadel. Potem se je kaplan
sam ustrelil. Morilec je žrtva prop-
adle sv. vavlske posojilnice, kjer
je izgubil svoje premoženje 6000
kron. Od takrat je postal melanho-
ličan, dokler se mu ni omračil duh.

— Kakor čez 4000 let. V Madri-
du so obsodili urednika lista "Pais"
zaradi razžaljenja nadškofa valen-
cijskega v triletno ječo, štiriletno
prognanstvo in 3000 pezet globe.

— Dolgo spanje. Sloveči pisa-
telj Aleksander Dumas ml. je bil
nele v svojih spisih, temuč tudi v
ustnem občevanju nagel satirik. Ne-
ki večer je sedel s pisateljem Sou-
metom v gledališču, ko se je prvič
igrala neka Soumetova igra, Dumas
je zapazil nekega obiskovalca, ki je
trdno spal ter rekel svojemu sosedu:
"Vidite, tak je vpliv vaše igre!"
Drugi večer so igrali neko Dumas-
ovo igro, in Soumet se je skrbno ozi-
ral po celem gledališču, da bi se ma-
ščeval, dokler res ne opazil, da je
nekega obiskovalca premagal span-
ec. Brž je potkal Dumasa po ra-
mi rekoč: "Prosim, ljubi Dumas,
prepričajte se, da pri vaši igri lahko
ljudje ravno tako pokojno spe, ka-
kor pri moji." — "Kako to," je na-
glo odgovoril Dumas, "to je vendar
najin znanec od sinoči, sploh se še
prebudit ni!"

— Maksim Gorki. Svojemu za-
lagatelju je poslal Maksim Gorki
na zahtevo naj mu pošlje svoj ži-
votopis to-le: Gorki. pravzaprav se
imenuje Aleksej Maksimovič Pješ-
kov, je bil rojen 14. marca l. 1862
v Nižnem Novgorodu. L. 1878. je
bil čevljarški vajenec, l. 1879. je
bil slikarski učenec; l. 1880. kuhar-
ski učenec na nekem parniku; l.
1884. je bil dryar in težak; l. 1885
je služil v pekariji; leta 1886. je bil
korist v neki operni družbi; leta
1887. je bil prodajalec jabolk; leta
1888 je poiskoval samoumor; leta
1889. je bil železniški čuvaj; l. 1890.
postajni nadzornik in odvetniški
pisar; leta 1891. delavec v salinah;
l. 1902. je spisal svojo prvo povest
"Makar Čudra"; l. 1903. se je pro-
slavil kot popisovalec proletarcev
in od takrat naprej je sloveč sve-
tovoznani pisatelj in pesnik!

— Mož po volji klerikalcev, si-
jajna zvezda na črnem rimskem
obnebu, ljubljence lvovskega in
dunajskega nadškofa, odlikovanec
s papeškim redom, dr. vitez Orlov-
ski je bil pred malo dnevi zavoljo
goljufije obsojen na 4 leta v težko
ječo in zraven izgubi plemstvo.
Rimski papež nima sreče s svojo
nezmotljivostjo, odlikuje razne kle-
rikalne pustolovce in lopove, ki so
zreli za kriminal. Tako je odliko-
val Orlovskega, papeškega monsi-
njora Drozda, Kohna je imenoval
nadškofom in potem mu je moral
odvzeti to čast, ko je delal rimski
cerkvi sramoto. Zdi se, da si ne-
beška previdnost ne želi tako do-
mišljavih ljudi, ki se že v življenju
razglašujejo svete in nezmotljive,
ter jih kaznuje v njih izvolencih.
Eno pa je vendar pri vsem tem go-
tovo: kadar koga rimski papež od-
likuje za njegove zasluge, tisti je
večkrat v nevarnosti, da pride za
svoje "zasluge" in sleparije v ječo.
Klerikalna obrt ne cveti enako
vsem.

— Dobra gospodinja. Na Du-

naju je umrla gostilničarka Marija
Hammerl, ki je zapustila svoji dve
hiši, vredni 300.000 K svojima dve-
ma deklama Mariji in Rozi Rinner.

— Velika eksplozija se je pripe-
tila v Baku na ladji, ki je bila oto-
vorjena z nafto. Nad dvajset oseb
je bilo usmrčenih.

V Podporo

stavkujočim klesarjem in kamno-
sekom v Nubrezini, Primorsko:
Ker so me izborni voditelji vodili
v gledališče 5c. Od veselja, da me
niso peljali radi katastrof 10c. Ker
stavodja in zastopnik bezljala in
si predstavljala ljudi za grmovje,
hiše pa za drevje 10c. Ker je njiu
pomočnik zaostal 5c. Ker sem za-
ostal in mi je bil voz ponlične že-
leznice na razpolago 20c. Ker je
bil pogovor pred odhodom nekaka
obravnavna, katere vodja bodem jaz,
ki bolj nemško znam: Ich pod ok-
nom stehem, Miha kommen ich
gleich po glavi udarjen 25c.

Skupaj 75c.

Za sokolski dom v Clevelandu,
John Pajk\$1.00

Vsem cenjenim rojakom v Willock
Pa. priporočamo g. Fr. Miklavca,
ki je pooblaščen pobirati naročni-
no za "Glas Svobode".

Slovenski delavci v Chicagi pozor!

Slovenski socialni klub ima v
nedeljo dne 12. marca ob 2 uri po-
poludne svojo sejo v "Narodni
dvorani" na 587 So. Centre Ave.

Na dnevnem redu so važne toč-
ke, torej je nujno potrebno, da se
vsi člani polnoštevilno vdeležete
seje.

Tudi nečlanom je dovoljen vstop.
Odbor.

Delo dobi krojaški pomočnik,
ki zna izdelovati hlače in telovnike
Delo stalno. Ponudbe naj se po-
šiljajo John Teranu Box 1061 Ely,
Minn.

Jugoslovanski delavci v Chicagi pozor!

Od šestega pa do 12. marca
bodo obdržavali česki socialisti v
"Narodni dvorani" 587 so. Centre
Ave. semenj v prilog českemu so-
cialističnemu dnevniku.

V sredo, dne 8. marca poje slov.
del. pevski zbor "Orel".

Vstopnice se dobe brezplačno
pri upravnistvu "Gl. Svobode".

ODBOR.

Pozor rojaki širom Amerike!

Slovenski "Sokol" v Clevelandu
bode zgradil svoj lastni dom. A
ker je nemogoče, da bi velike stro-
ške za to stavbo pokrili le člani "So-
kola" se obrača "Sokol" do vseh
zavednih Slovencev in Slovanov v
"Zdr. drž." da bi pripomogli do
zgradbe sokolskega doma.

Mi mislimo, da nam ni potreba
še posebej povdarjati, da sokolska
ali telovadna društva v Ameriki ne
slove na šovinističnih frazah, am-
da stoje na temelju pravice za vse
narode in razrede v gospodarskem
in političnem oziru.

V ta namen je izdalo društvo
nabiralne pole, katere lahko vsak-
do dobi, kdor se zglaši pri tajniku,
Nacetu Rotarju 20 Norwood Str.,
Cleveland, Ohio.

Odbor.

Tudi upravnistvo "Glas Svobo-
de" sprejema darove za sokolski
dom v Clevelandu. Imena daroval-
cev bodo objavljena v listu.

Uredništvo "Gl. Sv."

KJE JE Frank Trček, doma iz
Ročice pri Mozirju na Štajerskem
po poklicu mesar. Iz Milwaukee
je prišel v Chicagi in tod je odšel
ne da bi komu povedal kam. Za
njegov naslov bi rad zvedel Mar-
tin Potokar 564 So. Centre Ave.,
Chicago, Ill.

POMOČ IN ZDRAVLJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.,

Berite nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za
popolno ozdravljenje:

Sploštvani gospod profesor!

Jaz spodaj podpisana se Vam zahvalim za Vaš trud in za Vaše
učeno zdravljenje. Vsemu našemu narodu po celem Ameriki sporočam,
da ste Vi pravi in jedini zdravnik, kateri zamore ozdraviti vsakega bol-
nika. Veliko zdravnikov sem poskušala tukaj v mestu Pueblo, a ni-
dla mi ni mogel pomagati. Nekateri zdravniki so mi rekli, da mi ni
nič, a kako more vendar zdrav človek iskati zdravila in trošiti denar,
če mu ni nič. Vi pa mi niste tako rekli, ampak ste me v svoji veliki
žalosti lepo izprašali o moji težki bolezni in mi poslali zdravila, po
katerih sem takoj čutila olajšanje v pljučih in prsih, a podrugle posla-
nih zdravil sem — hvaleh Bogu! Vam — popolnoma ozdravela, tako
da se čutim zdrava kot popre. Nadalje se zahvalim uveljavljenim
slovenskim časopisov, ktera so priložila v svojih listih tega izvrstnega
zdravnika in nas tako o pozornosti na najboljšega zdravnika.

S tem končam pismo — Vam do groba hvalezna.

ANA GORŠE,

433 Rush St., Pueblo, Colo.

Častiti gospod!

Naznanjam Vam, da so me Vaša zdravila prav dobro pozdravila.
Za v dveh dneh sem bil veliko bolj in ko sem porabil vse, sem bil

popolnoma zdrav. Zato se Vam srčno zahvaljujem za Vaša zdravila
in ostanem do groba hvaležen Vam iskani prijatelj.

GEORGE UHERNIK,

Brownfield, Pa.

Dragi gospod profesor!

Kar se tiče uspeha glede poslatih zdravil Vam naznanjam, da
sem po uživanju istih popolnoma ozdravil od kašlja in bolenja v pr-
sah in želodcu. Samo ono steklenico, v kateri je zdravilo proti izpadan-
ju las, še rabim in kakor vidim, z dobrim uspehom, ker so mi lasje
res prenehali izpadati in sem prepričan, da zopet zrastejo.

Sploštvovanjem

Vam udani

VINCENC ŠUŠTAR,

P. O. Box 148, Moon Run, Pa.

Cententni gospod!

Vam naznanjam, da sem prejel Vaše pismo, v katerem me vpraša ate
kako se kaj počutim. Sedaj sem popolnoma zdrav in se prav dobro po-
čutim. Zato se Vam srčno zahvalim, ker ste me ozdravili v tako krat-
kem času. Pozdravljam Vas udano in ostajam s spoštovanjem
GREGOR SEFRAR,

P. O. Box 64, Cumberland, Wyo.

Iz vsega tega se toraj jasno razvidi, da se ozdravijo naši bolni rojaki najzanesljivejše na

zdravniškem zavodu dr. E. C. COLLINS-A,

ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

Ozdravi vse bolezni,

polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bo-
lezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj,
bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in
bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), gržo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri,
otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja
samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na
glavi, arbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastični
glavobol, neredno mesečno čiščenje, belci tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in
zunanje bolezni. Dr. Collins, M. I., je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse
taje moške in ženske spolne bolezni, kakor tudi "sifilis," točno in popolnoma. (Zdravljenje
spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo
opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo
na Dr. E. C. Collins-ov zdravniški zavod.

Zatoraj, rojaki Slovenci, mi vam priporočamo
samo in edino le slavnega in izkušnega Dr. E. C.
COLLINS, M. I.

Ako ste slabostni, bolni, ako izgublimate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen za-
starala ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen
navedite kronično in čas, kako dolgo ste že bolni ter pošlite pismo na ta-le naslov:

DR. E. C. COLLINS, M. I.,
140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in poponoma ozdravili.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Farška bisaga na delu. — Ubogo naše ljudstvo! Jedva še zmore bremena, ki mu jih nalagajo država, dežela in občina, na robu gospodarskega propada je že, a vendar je naš duhovni gospodje, ki se izigravajo za edine prijatelje slovenskega ljudstva, neusmiljeno izjemajo, pi-jo mu kri in mozeg in mu hočejo izprešati iz žepa zadnji belci. Že tukaj v Ljubljani, kjer za popovsko bisago menda ne cvete baš preveč bujno pšenica, si razni pobožni berači takorekoč kar vrata podajajo. A kaj šele na deželi? Tu pa ne pride skoro teden, da bi kmetič ne imel na vratu kakega kapucina, frančiškana, salezijanca in kakor se že zovejo ti razni menihi berači, ki prihajajo od blizu in daleč na našega kmeta, da mu izpraznijo mošnjiček. Tem beračem so se v novjšem času pridružile razne cerkvene družbe, ki so si postavile za cilj, da z denarjem, izprešanem iz najrevnejših slojev našega ljudstva, grade najrazkošnejše cerkvene palače. Tako so si zgradili frančiškani cerkev na Brezjah in v Mariboru. Za cerkev v Mariboru so kutarji n. pr. iztisnili iz slovenskega kmeta nad en milijon kron. Komaj so "očetje" frančiškani malo ponehali gultiti naše ljudstvo, že si je fajmošter v Rajhenburgu Jožef Cerjak izmislil, da bi ne bilo napačno na tuje stroške zidati novo cerkev. Osnoval je cerkveno stavbno družbo, ki je sedaj s tisoči in tisoči "hrulacijami" prepravila slovenski svet.

"Vabilo" za vstop v to cerkveno družbo se glasi:

Če plačš 12 kron, boš deležen teh in teh dobrot: brale se bodo zate maše, opravljale se bodo zate molitve in, če umrješ, pa še za teboj zapoje "libere", da prav gotovo prideš še gorak v sveta nebesa, pa seveda samo pod pogojem, ako plačš. Če ni to simonija, ostudno barantanje z vero, potem ne vemo, kaj bi imenovali s tem imenom! In da bi čim več neumnih kalinov izvabili v svoje mreže, jim obljubljajo v nasprotju z drugimi enakimi družbami — večne maše. Kakor bi bile te najboljše plačilo! Kdaj bo že naš narod uvidel, da mu take maše ne morejo pomagati, najsi že duša gori v peklju ali se raduje v nebesih? No, žalibog pa bo še to dolgo trajalo, da se ljudstvu odpro oči! Cerjak je v kratkem času nabral za naše razmere ogromno vsoto 45.000 K, a še ni zadovoljen, še hoče naprej gultiti in odirati našo nerazodno narodno maso. Nabero se ogromne vsote, a nikdar se ne ve koliko, in ako se zgradi cerkev, ni nobenih računov, vse izgine v — farovski bisagi. — Slovenski narod kdaj se bodeš spametoval in dal oderuhom toliko zasluženo breco? Da, kdaj?

— Na ribniški zemlji cvete klerikalizem na vso moč lepo in kadar duhovniki žanjejo, imajo kašče do vrha polne. Ljudstvo imajo skoro popolnoma v rokah in zato je zanimiv vsak slučaj, ki kaže, kake sodeve rodi verskonravna vzgoja teh duhovnikov. Uprav klasičen je slučaj, ki ga je zabeležil neki klerikalni list. Tam čitamo med dopisi "z ribniške zemlje": "Nečloveški sin je imel svojega 85letnega očeta zaprtega v svinjaku, ki se je nahajal v živinskem hlevu. Šele bližajoči orožniki so rešili očeta iz tega nedostojnega bivališča." — "Spoštuj očeta in mater" velela božja zapoved, tako zvani Kristusovi namestniki pa tako dobro vzgajajo preprosto ljudstvo, da delajo katoliški sinovi s svojimi starši grje kokor z živino.

— Škofovi zavodi v Št. Vidu. Škof Anton Bonaventura je mojster v ožemanju tiste uboge pare, ki se imenuje kranjski kmet. To se je videlo posebno v prvih časih nabiranja za škofove zavode. Toda sčasoma so se ljudje tega večnega odiranja vendar naveličali. Tudi trdni klerikalci so se začeli upirati in zdaj je škof že vesel, če izpreša 400 K vsako četrtletje. Čim manj dobi od kmetov, toliko bolj pritiska na duhovščino. Vpeljal je po-

sebno takso, ki mu jo mora plačati vsak kranjski duhovnik, če dobi kak službo. In ta taksa je prav znatna. Fajmošter v Naklem pri Kranju bi vedel o tem nekaj prav zanimivega povedati. Pa tudi drugi duhovniki. Tako je neki katehet v Idriji moral škofu plačati za zavode 200 K takse, ker je dobil katehetsko službo. Ali ne smrdi to nekoliko po simoniji? Prav razvedni smo, kje bo dobival škof denar za vzdrževanje svojih zavodov, ko niti denarja za stavbo ne more skupaj spraviti. Odrli bode vboji slovenski narod za zadnji vinar.

— Krščanska mati. Nekdaj sta živila zakonska Franca in Tone S v Ligojni pri Vrhniki v najlepši zakonski sreči. Zalibog je gmotno stanje prva kača v ljubezenskem paradižu. Materijalne razmere so bile vzrok, da je naš Tone šel v Ameriko. Zeno je pustil doma. Po božna ženica, pobožna poslušateljica božjih namestnikov, se je le malo časa držala dolžne zvestobe. Zgodila se je nesreča. V blagoslovljenem stanju je Franca premišljevala, kako se reši zadrege. Neka ji vdana prijateljica ji je nasvetovala sledeče: Ti otroka, ko se porodi, lepo v bato zavij, daj ga v škatljico in to položi ob cesto, kjer mnogo ljudi gre, ter napeljuj šolske otroke, ki ob isti cesti v šolo gredo, naj pazijo, da kako škatljico najdejo, in vse bo potem dobro. Tako se je tudi zgodilo. Pobožna ženica je, ko je otroka povila, storila kakor ji je pobožna kača našepetala in zgodilo se je vse tako, kakor je bilo preje naslikano, samo z razliko, da je ta zgled krščanske matere — izginil in sicer brez sledu. "Slavna" žandarmerija se trudi ta original krščanske matere najti, da ga dotični oblasti predstavi, ki ga bode poučila v pravil materinski ljubezni.

— Prijazen fajmošter. Nekje na Kranjskem je fajmošter, ki je na svečnico prav presrečno moledoval, naj ljudstvo veliko prinese k ofru. To se je tudi zgodilo. Le žal, da se je fajmošter opoldan od veselja tako napil, da je bil za vsako delo nesposoben. Popoldan bi moral pokopati nekega kovača, a tega na noben način ni hotel storiti. Pijan je vpil: "Jaz ga ne bom pokopal, za takega cigana ne bom molil." Ker se je pokop torej brez duhovna kpnčal, vložili so neutolaženi sorodniki pritožbo in zahtevajo, da se rajni prekoplje in še enkrat s cerkvenimi ceremonijami pokoplje.

— Nesreča. Delavec Ivan Korosec je padel pri delu na Jesenicah z višine sedmih metrov in si pri padcu tako polomil rebra, da je malo upanja, da bi okreval. Prepeljali so ga z južnega kolodvora z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Vlaka sta se obdrgnila na tržaški progi južne železnice. Pri tem sta se strojevodja Andrej Finc na glavi, kurjač Ant. Rozman pa na nogi tako poškodovala, da so ju morali v kupeju prepeljati na tukajšnji južni kolodvor, od tod pa z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Lakota v Srbiji. Iz raznih srbskih pokrajin iz okolice Timoka prihajajo vesti o lakoti. Vlada je nakupila na Turškem več vagonov koruze, da jo razdeli med stradaljoče.

— Tatvina na pošti. Za narodno banko v Beogradu se je odpotislalo iz Kremenice na Ogrskem 144 zabojčkov srebrnega denarja. V Kis Körösu so pa konstatirali, da enega zaboja s 50 kilogrami manjka. Preiskava je uvedena. Ukradenega denarja je bilo okoli 10.000 K.

KJE JE Gregor Tomšič, po domače Oslakov Gregor iz Luče, doma iz doberniške fare na Dolenskem. V Ameriko je prišel pred enim letom. Kdor vé za njegov naslov, naj ga naznani Josipu Plavcu, Taylor, King Co, Washington.

Naznanilo.

Vse člane društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill. S N F J, se najljubneje obveščam potem, da po sklepu društvene seje z dne 5. febr. t. l. vplačajo vsi člani po 50c v rezervni sklad. Ta svota naj se vplača v dveh obrokih po 25c in sicer z mesečnim doneskom marca in aprila.

Ta sklad je namenjen za društvene potrebe. Odbor.

Napoleon in njegov zdravnik.

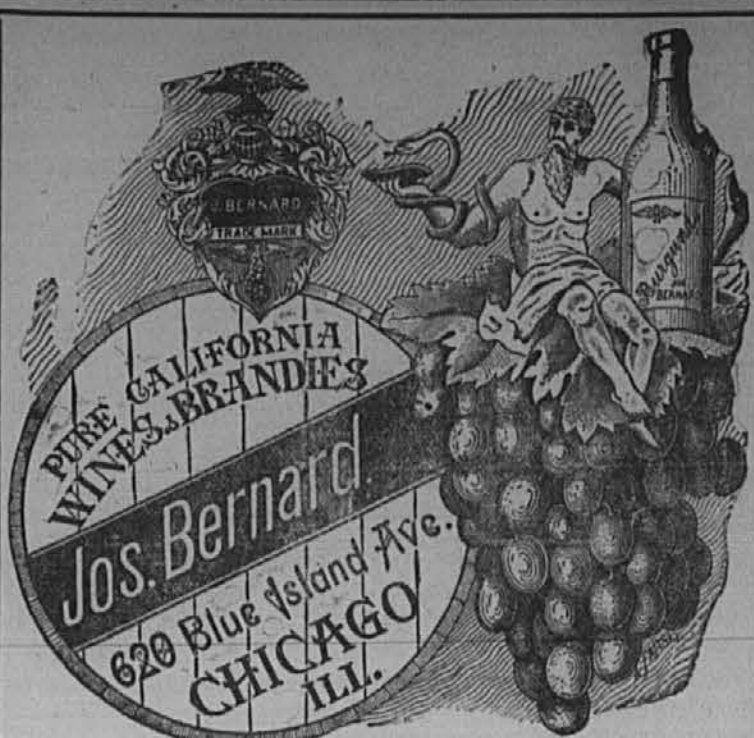
Napoleon se je jako bal mrtvouda. Nekega dne je vprašal svojega zdravnika Corvisarta o karakteru te bolezni.

"Mrtvoud je vedno nevaren," odgovoril je Corvisart, "vendar so pa pojavi, ki ga naznanjajo. Redkodaj pa zadene svojo žrtev brez naznanjajočih pojavov. Prvi napad je malenkosten — da rabim pravilno frazo — je poziv brez troškov; drugi je poziv s troški, tretji je pa obsodba v zapor."

Ako pomislimo, da je Corvisart sam umrl po tretjem napadu, le dokazuje, da je bil sam malomaren.

Mi ne mislimo na prve pojave vsakere bolezni — pomanjkanje slasti do jedil, telesne slabosti ali glavobol, dasi vemo, da Trinerjevo, zdravilno, grenko vino v taci slučajih hitro pomaga. Ako imate to domače zdravilo doma, rabite ga vselej, kedar vam prihaja slabo. Ena sama doza vas ozdravi. Ta lek lahko rabijo otroci kakor odraseni, ker nima v sebi otrova, ne omotnih tvarin. V boleznih, ki izvirajo iz želodca, živcev in krvi, pomaga sigurno. Ako hočete ojačiti in čistiti svojo kri, ta pripomoček vam bode to zvršil.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je lepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakmah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York V. Y.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.

Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri, ki je podlaga zdravju, lepoti in življenjski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,

vse nepravilnosti v črevah,

vse nepravilnosti na jetrah,

vse krvne in kožne bolezni,

vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču. Prideluje se iz kranjskega brinja.

Emil Bachman

Največja slovenska
tržnica.

Izdeluje družtvene snake,
gumbe in zastave.

Cene različne po naroči
lu. Za vsako delo se
jamči.

Pišite slovenki po brez-
plačni cenik.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod
Tyl je dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in tr-
pežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIZJIH CENAH.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je
po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam,
na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno
vlezano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tei. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

NOTARSKA pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela
(Vollmacht), kupna, dolžna pisma,
prošnje radi vojašine itd. Oddal-
jeni rojaki dobe pismena pojasnila
brezplačno, ako prilože za 2c.
znamko za odgovor.

William Sitter
Claridge, Pa.

Joseph H. Miller
56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Hava-
na smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zas-
topnik največje veletrgovine J. &
S. J. FIRTH, najboljši žganje,
likerje in vino
210-212 Ontario St. Cleveland, O

NAZNANILO.

Opozorjam slovenske trgovce—
saloonarje in tudi drugo p. n. ob-
činstvo na importirano brinje iz
Ljubljane, iz katerega kuham sam
najbolji brinjevec! Dvanajstina
steklenic stane \$15. poleg pa mora
vsakdo sam plačati prevozne stroške
Kdor hoče dobro kapljico brinjev-
ca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

Poskusite

najboljše unijske
A-B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

RAZNO.

— Kulturonosci med divjaki. —
V Parizu so zaprli dva uradnika,
Gauda in Torqueta, ki sta službova-
la v francoski koloniji Kongo v
Afriki, a sta bila zadnji čas doma
na dopustu. Dolže ju nezasišanih
surovosti. Tako je Torquet lansko
poletje v družbi z drugimi uradniki
nekega domačina zvezal ter mu
vtaknil v usta dinamitno patrono,
ki je reveža na grozovit način us-
mrtila. Nadalje ga dolže, da je ne-
kemu zamorcju odsekal glavo, ki jo
je skuhal ter to juho poslal rodbini
umorjenega. Taki so kulturonosci
v službi kapitalistov! Menda bo tre-
ba, da prično divjaki kultivirati ev-
ropejske narode.

— Kaplan — morilec. V Sedli-
ci na Češkem je kaplan Anton Stolba
streljal na sodnega pristva dr. Kob-
larja ter ga smrtno ranil. Tudi na
sodnika Novaka je streljal, a ga le
neznatno zadel. Potem se je kaplan
sam ustrelil. Morilec je žrtva prop-
adle sv. vavilavske posojilnice, kjer
je izgubil svoje premoženje 6000
kron. Od takrat je postal melanho-
ličan, dokler se mu ni otmrnil duh.

— Kakor čez 4000 let. V Madri-
du so obsodili uradnika lista "Pais"
zaradi razžaljenja nadškofa valen-
cijskega v triletno ječo, štiriletno
prognanstvo in 3000 pezet globe.

— Dolgo spanje. Sloveči pisa-
telj Aleksander Dumas ml. je bil
nele v svojih spisih, temu tudi v
ustnem občevanju nagel satirik. Ne-
ki večer je sedel s pisateljem Sou-
metom v gledališču, ko se je prvič
igrala neka Soumetova igra, Dumas
je zapazil nekega obiskovalca, ki je
trdno spal ter rekel svojemu sosedu:
"Vidite, tak je vpliv vaše igre!"
Drugi večer so igrali neko Dumaso-
vo igro, in Soumet se je skrbno ozi-
ral po celem gledališču, da bi se ma-
ščeval, dokler res ne opazil, da je
nekega obiskovalca premagal spa-
nec. Brž je potkal Dumas po ra-
mi rekoč: "Prosim, ljubi Dumas,
prepričajte se, da pri vaši igri lahko
ljudje ravno tako pokojno spe, ka-
kor pri moji." — "Kako to," je na-
glo odgovoril Dumas, "to je vendar
najin znanec od sinoci, sploh se še
prebudit ni!"

— Maksim Gorki. Svojemu za-
lagatelju je poslal Maksim Gorki
na zahtevo naj mu pošlje svoj ži-
votopis to-le: Gorki. pravzaprav se
imenuje Aleksej Maksimovič Pješ-
kov, je bil rojen 14. marca l. 1862
v Nižnem Novgorodu. L. 1878. je
bil čevljarški vajenec, l. 1879. je
bil slikarski učenec; l. 1880. kuhar-
ski učenec na nekem parniku;
l. 1884. je bil drvar in težak; l. 1885
je služil v pekariji; leta 1886. je bil
korist v neki operni družbi; leta
1887. je bil prodajalec jabolk; leta
1888. je poiskoval samoumora; leta
1889. je bil železniški čuvaj; l. 1890.
postajni nadzornik in odvetniški
pisar; leta 1891. delavec v salinah;
l. 1892. je spisal svojo prvo povest
"Makar Čudra"; l. 1903. se je pro-
slavil kot popisovalec proletarev
in od takrat naprej je sloveč sve-
tovnoznani pisatelj in pesnik!

— Mož po volji klerikalcev, si-
jajna zvezda na črnem rimskem
obnebu, ljubljeneč Ivovskega in
dunajskega nadškofa, odlikovanec
s papeškim redom, dr. vitez Orlo-
vski je bil pred malo dnevi zavoljo
goljufije obsojen na 4 leta v težko
ječo in zraven izgubi plemstvo.
Rimski papež nima sreče s svojo
nezmotljivostjo, odklikuje razne kle-
rikalne pustolovce in lopove, ki so
zreli za kriminal. Tako je odliko-
val Orlovskega, papeškega monsi-
njora Drozda, Kohna je imenoval
nadškofom in potem mu je moral
odvzeti to čast, ko je delal rimski
cerkvi sramoto. Zdi se, da si ne-
beška previdnost ne želi tako do-
misljavih ljudi, ki se že v življenju
razglašujejo svete in nezmotljive,
ter jih kaznuje v njih izvolenih.
Eno pa je vendar pri vsem tem go-
tovo: kadar koga rimski papež od-
likuje za njegove zasluge, tisti je
večkrat v nevarnosti, da pride za
svoje "zasluge" in sleparije v ječo.
Klerikalna obrt ne cveti enako
vsem.

— Dobra gospodinja. Na Du-

naju je umrla gostilničarka Marija
Hammerl, ki je zapustila svoji dve
hiši, vredni 300.000 K svojima dve-
ma deklama Mariji in Rozi Rinner.

— Velika eksplozija se je pripet-
ila v Baku na ladji, ki je bila oto-
vorjena z nafto. Nad dvajset oseb
je bilo usmrčenih.

V Podporo

stavkujočim klesarjem in kamno-
sekom v Nabrežini, Primorsko:
Ker so me izborni voditelji vodili
v gledališče 5c. Od veselja, da me
niso peljali radi katastrof 10c. Ker
sta vodja in zastopnik bezljala in
si predstavljala ljudi za grmovje,
hiše pa za drevje 10c. Ker je njiju
pomočnik zaostal 5c. Ker sem za-
ostal in mi je bil voz poulične že-
leznice na razpolago 20c. Ker je
bil pogovor pred odhodom nekaka
obravnavna, katere vodja bodem jaz,
ki bolj nemško znam: Ich pod ok-
nom stehem, Miha kommen ich
gleich po glavi udarjen 25c.

Skupaj 75c.

Za sokolski dom v Clevelandu.
John Pajk \$1.00

Vsem cenjenim rojakom v Willock
Pa. priporočamo g. Fr. Miklavca,
ki je pooblaščen pobirati naročni-
no za "Glas Svobode".

Slovenski delavci v Chicagi pozor!

Slovenski socialni klub ima v
nedeljo dne 12. marca ob 2 uri po-
poludne svojo sejo v "Narodni
dvorani" na 587 So. Centre Ave.

Na dnevnem redu so važne toč-
ke, torej je nujno potrebno, da se
vsil člani polnoštevilno vdeležete
seje.

Tudi nečlanom je dovoljen vstop.
Odbor.

Delo dobi krojaški pomočnik,
ki zna izdelovati hlače in telovnike
Dela stalno. Ponudbe naj se po-
šiljajo John Teranu Box 1061 Ely,
Minn.

Jugoslavanski delavci v Chicagi pozor!

Od šestega pa do 12. marca
bodo obdrževali česki socialisti v
"Narodni dvorani" 587 So. Centre
Ave. semenj v prilog českoslo-
cialističnemu dnevniku.

V sredo, dne 8. marca poje slov.
del. pevski zbor "Orel".

Vatopnice se dobe brezplačno
pri upravnistvu "Gl. Svobode".
ODBOR.

Pozor rojaki širom Amerike!

Slovenski "Sokol" v Clevelandu
bode zgradil svoj lastni dom. A
ker je nemogoče, da bi velike stro-
ške za to stavbo pokrili le člani "So-
kola" se obrača "Sokol" do vseh
zavednih Slovencev in Slovanov v
"Zdr. drž." da bi pripomogli do
zgradbe sokolskega doma.

Mi mislimo, da nam ni potreba
še posebej povdarjati, da sokolska
ali telovadna društva v Ameriki ne
slone na šovinističnih frazah, am-
da stoje na temelju pravice za vse
narode in razrede v gospodarskem
in političnem oziru.

V ta namen je izdalo društvo
nabiralne pole, katere lahko vsak-
do dobi, kdor se zgleda pri tajniku,
Nacetu Rotarju 20 Norwood Str.,
Cleveland, Ohio.

Odbor.

Tudi upravnistvo "Glas Svobo-
de" sprejema darove za sokolski
dom v Clevelandu. Imena daroval-
cev bodo prijavljena v listu.

Uredništvo "Gl. Sv."

KJE JE Frank Trček, doma iz
Ročice pri Mozirju na Štajerskem
po poklicu mesar. Iz Milwaukee
je prišel v Chicagi in tod je odšel
ne da bi komu povedal kam. Za
njegov naslov bi rad zvedel Mar-
tin Potokar 564 So. Centre Ave.,
Chicago, Ill.

POMOČ IN ZDRAVLJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.,

Berite nekaj najnovejših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za
popolno ozdravljenje:

Spoštovani gospod profesor!

Jaz spodaj podpisana se Vam zahvalim za Vaš trud in za Vašo
učeno zdravljenje. Vsemu našemu narodu po celem Ameriki sporočam,
da ste Vi prvi in jedini zdravnik, kteri zamore ozdraviti vsakega bol-
nika. Veliko zdravnikov sem poskušala tukaj v mestu Pueblo, a ni je-
dini, ki mi ni mogel pomagati. Nekateri zdravniki so mi rekli, da mi ni
nič, a kako more vendar zdravilec iskati zdravila in trošiti denar,
če mu ni nič. Vi pa mi niste tako rekli, ampak ste me v svoji veliki
žalostilno izprašali o moji težki bolezni in mi poslali zdravila, po
kterih sem takoj čutila olajšanje v pljučih in prsih, a podrugič posla-
nih zdravil sem — hvala Bogu! Vam — popolnoma ozdravela, tako
da se čutim zdrava kot poprej. Nadalje se zahvalim urednistvu
slovenskih časopisov, ktera so priložila v svojih listih tega izvrstnega
zdravnika in nas tako opozorila na najboljšega zdravnika.

S tem končam pismo — Vam do groba hvalezna.

ANA GORŠE,
433 Rush St., Pueblo, Colo.

Častiti gospod!

Naznanjam Vam, da so me Vaša zdravila prav dobro pozdravila.
Že v dveh dneh sem bil veliko boljši in ko sem porabil vse, sem bil

Iz vsega tega se toraj jasno razvidi, da se ozdravijo naši bolni rojaki najzanesljivejše na

zdravniškem zavodu dr. E. C. COLLINS-A,

ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

Ozdravi vse bolezni,

polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bo-
lezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, nadihu, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj,
bljuvanje krvi, mrzlica, vročina, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in
bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri,
otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja
samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na
glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastični
glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale netranje in
zunanje bolezni. Dr. Collins, M. I., je prvi in jedini zdravnik, kteri ozdravi jetiko, ozdravi vse
taje moške in ženske spolne bolezni, kakor tudi "sifilis," točno in popolnoma. (Zdravljenje
spolnih bolezni ostne tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo
opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo
na Dr. E. C. Collins-ov zdravniški zavod.

**Zatoraj, rojaki Slovenci, mi vam priporočamo
samo in edino le slavnega in izkušenega Dr. E. C.
COLLINS, M. I.**

Ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na kterikoli bolezni, če je vaša bolezen za-
starala ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen
navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni ter pošlite pismo na ta-le naslov:

DR. E. C. COLLINS, M. I.,
140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in poponoma ozdravili.

Peto strankarsko zborovanje jugoslovanskih socialnih demokratov v Ljubljani.

Raznoterosti.

Kopač Josip (Trst) priporoča gmotno in moralno podpiranje velike stavke nabrežinskih klesarjev. (Odobranje).

Rinaldo Fran (Trbovlje) predlaga Ljubljano za mesto prihodnjega zbora, Kopač Josip predlaga Trst, Mihevc Nače pa Gorico. Zbor dovoli za prihodnji kongres Trst.

Kristan Etbin (Dunaj) predlaga, naj se določi za prihodnji zbor 3 dnevna razprava. Sprejeto.

Mlakar (Trbovlje) predlaga takojšno kolekto za stavkujoče klesarje v Nabrežini. Predlog se sprejme in zborovalci naberejo 27 K 85 h.

Gruden Feliks (Nabrežina) se zahvaljuje v imenu stavkujočih klesarjev.

Tokan Jan (Ljubljana) predlaga, naj se izda brožura, katere naj obseže organizacijski statut, sklepe in imenik zbora. Razvije se debata, v kateri zahteva Rinaldo (Trbovlje) ponatis iz strankarskega lista; Mlinar, Jernejčič, Linhart in E. Kristan se izjavijo proti Tokanovemu predlogu. Zbor izroči končno stvar novi eksekutivi.

S tem je delo petega kongresa izgotovljeno. Predsednik zaključil zbor z navdušenim klicom: Naj živi socialna demokracija! Delegatje pa zapojejo stoji 3 kitice "Pesni o delu".

Zboru so došli tudi razni pismeni in brzogovorni pozdravi, izmed katerih naj omenimo:

1. "K vašemu zboru srečo in zmago! Živeli!" — Nabrežinski železničarji.

2. "Zadržan pozdravljam shod." — Dr. Tuma, — Gorica.

3. "Pozdrav kongresistom jugoslov. soc. demokracije." — Tržaški zidarji.

4. "Naprej! Svobodno misliti, svobodno živeti! Pozdrav kongresistov!" — Organizirani peki v Trstu.

5. "K vašemu posvetovanju najboljši uspeh!" — Svobodomiselniki Kras (Sv. Peter).

6. "Nepredvidljene zapreke nemogu doči. Iskren pozdrav" Henč — Zagreb.

7. "Zadržan pošiljam pozrave zboru". Dr. Slanec — Rudolfovo.

8. "Chicago, 19. nov. 1904. Cenjeni sodrugi! V sled širnega oceana je nemogoče, da se udeležimo vašega zborovanja v prosech delavstva, današnje parijske. Dasi nas loči morje, vendar v enem smo si edini, — v vprostenju današnje korumpirane družbe, ki potiska produktivne sloje na nivo suženstva. Mi želimo vašemu zboru najboljši uspeh, posebno pa edinstvo glede časopisja, da se poveča kmalu vaš tednik v dnevnik.

Posebno vam želimo obilnega uspeha, ker so jugoslovanski proletarci ki se naseljujejo v Ameriki, najboljši izkoriščevalni predmet za ameriške kapitaliste. Pa saj ni čuda! Na eni strani sleparijo farji z boljšim življenjem na drugem svetu, na drugi strani pa šovinistični frazerji z raznimi "šlagerji". Od vas, sodrugi, od vaše agitacije je odvisno, kedaj se bo dodelavstvo raztrgalo omrežje laži in bode premagan sovražnik jugoslov. proletarijata v kuti in fraku. Radi tega vam priporočamo: Bodite edini v socialističnih načelih, ne ozirajte se na malenkostne stvari, ki nimajo s socializmom ničesar opraviti. Postopajte po geslu, ki stoji na čelu "Rd. Prapora": "Kdor ne zna svobodno misliti, se ne more boriti za svobodo!" In zmaga bo naša. Živela socialna revolucija! Dol žgnilo kapitalistično družbo!" — Za "Slovenski socialistični klub v Chicagu" A. Poravne, predsednik, Fred Peče, tajnik.

Zdravilo, katero rabijo že desetletja vsi civilizirani narodi, je gotovo izborno. Po vsem širnem svetu se hvali "Anker Pain Expeller" kot najboljši pripomoček zoper revmatizem, protin, bolečine v mišicah in živcih itd. Le 25c ali 50c stane stekleničica.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

Na denar je papež toliko bolj gledal, ker so se njegovi dohodki čedalje bolj krčili. Narodi so bili že močno izsesani. Veliki državnik, kardinal Ximenes je celo papeževga nuncijskega spodil iz Španske, da bi narod obvaroval pred papeževimi pivjankami. To je papeža napotilo, da se je z vsó silo vrgel na prodajanje odpustkov. Za nekatere kraje je dal odpustanje grehov kar v najem proti primernemu plačilu. Prizaneslo se ni nikomur, niti največjim revežem, da, niti mrličem. Papeževa blagajna se je hitro polnila in obogateli so tudi drugi ljudje, posebno tisti, katerim je bil dal papež odpustanje grehov v zakup, tako kakor se da dandanes v zakup pobiranje užitnine. Prišlo je tako daleč, da se je razbojniškom dovolilo, da smejo svobodno ropati, če izročé en del naropanega denarja ali blaga papeževim komisarjem. Posebno različni menihi so se z navdušenjem lotili te kupčije. Ljudem so posebno zabičevali, da bolje lakote umreži, kakor da se ne poslužijo prilike zagotoviti si izveličanje s tem, da kupijo odpustanje ne le tistih grehov, ki so jih že storili, nego tudi tistih, ki jih bodo šele storili. Kar se je tedaj počenjal, je presegalo že vse meje. Ljudstvo je bilo sicer zabito, ali končno so se tudi najnižji sloji začeli upirati temu brezvestnemu početju in tedaj se je oglasil Martin Luther.

Naslednik Leona X. je bil dne 9. januarja 1522 izvoljen papež Hadrijan VI., eden najbolj poštenih mož, kar jih je kdaj nosilo papeško krono. Hadrijan je bil bela vrana med kardinali. V dobi splošne pokvarjenosti med duhovščino je bil on vzor krepostnega, vernega duhovnika, kar je tudi ostal kot papež.

Rimljane je bilo dolgoletno duhovsko gospodstvo tako demoraliziralo in pokvarilo, da so bili z izvolitvijo poštenega in dostojnega papeža skrajno nezadovoljni. Iz konklave odhajajoče kardinale so Rimljani kar na cesti psovali, zakaj so izvolili Hadrijana za papeža. Želeli so si papeža, ki bi bil živél kakor kak poganski cesar in razsipal denar, tako da bi Rimljani lahko živeli veselo in brez skrbi.

Že to je bilo značilno, da je Hadrijan tudi kot papež obdržal svoje ime in si ni, kakor je navada papežev, izbral kako novo ime. Hadrijan se je silno mnogo trudil, da bi pokončal v cerkvi vladajočo res veličansko pokvarjenost ali trudil se je zaman. Plevel se je tako ukoreninil in razrasel, da ga ni bilo več mogoče iztrebiti. Papež je spoznal, da je vera postala farjem samo molzna krava, da je treba v cerkvi korenitih in globokosežnih reform, če se naj razmere izboljšajo. Spoznal je pač, da sta imela Luther in Melancthon prav in zato je hotel papež v njihovem smislu izvršiti različne reforme. Razodel je svojim kardinalom, da namerava odpotovati v Nemčijo in se natančneje seznaniti z Lutrovimi nauki; njegov cilj je bil, očistiti cerkev in vero.

Toda papež je med farji naletel na najhujši odpor. Gnoloba, ki je vladala v cerkvi, je dajala tem farjem toliko dobička, da so kar zdvijali, čuvši, da se hoče tem sramotnim razmeram narediti konec. Hipoma je bil sledeči sklep gotov: Papež ne sme na noben način izvesti nameranih reform. In farji so svoj sklep tudi kaj hitro izvršili in na priprosti način, na ta način namreč, da so papeža zastrupili. Pomagal jim je papežev zdravnik. V zahvalo so mu ti božji namestniki, med tem, ko se je papež boril s smrtjo, ovenčali vrata v njegovo stanovanje in ga proglasili za rešitelja kristjanstva.

Naslednji papež, Klemen VII., je spoznal veliko nevarnost, ki je pretila rimski cerkvi vsled protestantskega gibanja, in skušal na vse načine, izlepa in izgrda, doseči združenje protestantov s katoličani, ali brez uspeha.

Klemen VII. je umrl 25. septembra 1534. Za njegovega naslednika je bil izvoljen Pavel III., kateri se

je prej imenoval Aleksander Ferne-se.

Novi papež je bil skrajno razuzdan in nezmeren človek. Nezmeren je bil tudi v jedi in pijači. Dostikrat se je zgodilo, da je med takim obedom vzel sredstvo, da je bljuval, potem pa spet nadaljeval z žrtjem. Navadno je imel po 10 in še več ljubic. Med njimi je bila tudi njegova lastna hči Konstancija. Tudi s svojo lastno sestro Giulio je imel papež svojčas, ko je bil še kardinal, krvosramno razmerje, potem pa jo je prepustil papežu Aleksandru VI.

Papež Pavel je imel s svojo hčerjo Konstanco sina, katerega je v nežni starosti 14 let imenoval za kardinala. V ostalem pa se je papež brigal le bolj za to, da se je vedno dobro zabaval in se ni dosti menil za politiko. Tudi nastop Kalvina ga ni dosti vznemirjal, kakor se sploh ni posebno brigal za versko gibanje. In vendar je imel to gibanje že znamenit političen značaj. Mnogo vladarjev je bilo že stopilo na stran protestantov in s tem je protestantizem zadobil tudi materialno zaslombo za slučaj, če bi bili katoliški vladarji hoteli protestantizem s silo zadušiti.

V obrambo papeštva in njegovih posvetnih namenov je pa v tem času nastala nova cerkvena družba, ki je provzročila neizmerno gorja in silnega prelivanja krvi, družba, ki je še dandanes nositeljica klerikalnih in ultramontanskih idej v rimski cerkvi — družba jezuitov.

Prav tako demoraliziran in propadel človek, kakor papež Pavel III. je bil tudi njegov naslednik papež Julij III. (1550—1555.) Že kot kardinal je ta mož imel jako veliko premoženje, kajti različni bogati duhovniki so ga kar obsipali z znatnimi darili in mu pomagali do posebnih beneficij. Zastonj se to seveda ni godilo.

Kot papež se ni prav nič več ženiral. Ljubil je lepe ženske in lepe dečke ter imel takorekoč javno razmerje z neko lahkoživko. Slovesnosti, ki so se sedaj vršile v Vatikanu, so imele popolnoma značaj starorimskih saturnalijskih.

Primerili so se pa tudi večkrat slučaj, da so se papež in kardinali ter vsi povamljeni gostje — moški in ženske — popolnoma slekli ter plesali v vatikanskem vrtu. Pri neki taki orgiji je papež enega svojih papežev, Inocencija, s katerim je imel sodomitsko razmerje, imenoval za kardinala. To se je še kardinalom, ki so bili vse prej kakor vzorni možje, zdelo prebedasto in protestirali so proti temu imenovanju. A nalezeli so slabo. Papež jim je rekel, da kardinali niso nič boljši kakor Bertuccio in pri tem je ostalo.

Po papežu Marcelu II. ki je le nekaj dni nosil papeško krono, je postal Pavel VI. papež. Pavel je bil iz razvpite rodovine Caraffa. Njegovo geslo je bilo, da je boljše pokončati ves človeški rod, kakor pustiti le enemu krivovercu življenje. In trudil se je na vso moč, da to svoje strašno načelo uresniči. Rablji so imeli toliko dela, kakor nikdar poprej in povsod, kamor je segla oblast tega krivolovnega papeža, so z ognjem in mečem preganjali krivoverce.

(Príde še.)

Slovensko — angleški — rečnik je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljave po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Ali želite postati neodvisen, ali želite imeti svoj lasten dom? mi Vam ponujamo oboje v

jugovshodnem Missouriju,

kjer je zdravo podnebje, kratka, mila zima, dolgo in ne prevroče poletje, kjer na gorski planeti v črni zemlji dozori najlepše žito in raste najbolj sočnata trava, kjer živinoreja skor nič ne stane, nese pa veličanske dohodke, kjer raste izbrano sadje, sočvirje in druga zelenjava, ki se kaj lahko spravi v denar, kjer so čisti studenci in potoki, bogati gozdi, kjer železnice križajo ozemlje ter ga vežejo z najboljšimi trgi.

Mi Vam prodajamo tukaj svet od 6 do 12 dolarjev aker pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Nikjer na jugu, zapadu ali severu zamorajo vspevati slovenske naselbine boljše kakor tukaj, kjer lahko postane v kratkem času marljiv Slovenec neodvisen in bogat ameriški kmetovalec. Vsa ki teden se lahko kupci brezplačno odpeljejo na ogled. Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku.

CHARLES PETERS,

Vsa vprašanja posiljajte na slovenski oddelek: A. M. Knobel, Mgr. 315 Dearborn St., room 217-223 Chicago, Ill.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmoderneje, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delavnik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00

" zim. suknjam \$4.00-\$23.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska trrdka.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. jutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljše sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le

\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.